

Lehet egyeztetni a gazdasági és a környezetvédelmi érdekeket

Be kell fejezni a ratosnyai gátat!

Fotó: Vajda György

November 2-i lapszámunkban írtunk arról, hogy Dumitrița Gliga, a Szociáldemokrata Párt (PSD) Maros megyei képviselője nyilvánosságra hozta: az Alkotmánybíróság végleg elutasította azt a beadványt, amire válaszként, környezetvédelmi szempontokra hivatkozva, felfüggesztették a ratosnyai vízgyűjtő gát építkezési munkálatainak befejezését. A képviselő hivatkozott a 2022/175-ös kormányrendeletre, amely – kilenc más hasonló energetikai létesítménnyel együtt – a ra-

tosnyai gátat is fontos közérdekű objektumnak (obiectiv de interes public major) nyilvánította, ezért a legutóbbi alkotmánybírósági döntés alapján szerinte nincs szükség környezetvédelmi engedélyre ahhoz, hogy elkezdjék a munkálatokat.

Vajda György

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Nyertest hirdettek a nyárádmenti pályaszakaszra

Hétfőn kihírdették a Marosvásárhelyi Németvásárral (Târgu Neamt) összekötő A8-as autópálya első szakaszának kivitelezőjét. A meghirdetett versenybe nyolc cég szállt be. Az eredményhirdetést követi a fellebbezési időszak, és várhatóan élni is fognak vele a versenytársak.

2.

A könyvvásáron is találkozhatunk velük

Kolozsvár, Brassó és Szatmár után négy további városba is ellátogatott a Tündérkert nagy erdélyi roadshow-ja. A székelyföldi körút október 26-án Székelyudvarhelyen kezdődött.

5.

Petíció a Mobex helyére tervezett lakópark ügyében

2023. november 6-án a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalnak is benyújtották a környékbeli utcák lakói azt a petíciót, amelyben a néhai Mobex bútorgyár helyére tervezett lakópark ügyében foglalnak állást.

10.

OPTICA OPTOFARM

SZOLGÁLTATÁSAINK

- ingyenes szemüveg felírás számítógépes szemvizsgálattal
- látásjavítás szemüveggel és kontaktlencsével
- szembetegségek diagnosztizálása és kezelése
- optikai koherencia tomográfias vizsgálat (OCT)
- színtévesztés (daltonizmus) diagnosztizálása és javítása (speciális szemüvegekkel)
- legmodernebb készülékekkel végzett szemnyomásmérés
- zöldhályog és retina elváltozások diagnosztizálása és kezelése (lézeres fotokoagulációs kezelés)
- szürkehályog műtétek járóbetegként (ultrahangos fakoemulszifikációs technológiával)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek alkalmazottainak (szerződéssel külön kedvezmények)
- gyerekvizsgálatok speciális autorefraktométerrel (kellemetlen pupillatágítás nélkül, kontakt nélkül)

www.facebook.com/optica.optofarm   www.optofarm.ro/index.php/hu

Aktuális

November micsoda?

Kaáli Nagy Botond

Gyerekkorunkban sétáltunk az utcán, bocsánat, sugárúton, ahogy mondták akkoriban, fellengzős aranykorszaki szóhasználat, mintha valami emberfeletti technológiai és civilizációs csúcsteljesítmény lett volna összehozni egy kétszer két sávós (vagy kétszer egy sávós) egyenes utat, és mellé kétoldalt felhúzni a szocreál brutalizmus emblematikus tömbjeit, amelyekben egy-egy kisebb falunyi népet sikerült összezsúfolni, hogy együtt zengjék a munka és a forradalom ünnepének indulóit az állami szabadnapokon. Szóval sétáltunk az utcán a Vikend felé (micsoda imperialista-burzsoá-anglofil szó volt már ez is, nem is értem, hogy nem vitte el a szeku azt a bohém csavargó elemet, aki először kitalálta, majd átvette tőle egy egész város?), és gyerekként megkérdeztük az éppen szolgálatos nagymamától, hogy milyen utca is ez? Mi a neve? Nos, túl kicsik voltunk ahhoz, hogy a jó sorsunkért felelő nagymama elárulja az egykori Lavotta-tető alatt futó út régi nevét, így csak az akkor aktuálisat hozhatta tudomásunkra, az éppen érvényben lévő, amelyről egy egész új negyed is a nevét kapta: November 7.

– Hát ez meg micsoda név? – csattantunk fel az öcsémekkel ketten, majd röhögni kezdtünk, nevetni, mint a kis és ártatlan csibészek, akik számára vicces minden, ami nem odaillő. Szegény nagymamánk azt sem tudta, hova nézzen, dühörögtek az átkozott nyolcvanas évek, a szomszédban már futott a Forma-1, itt meg alig lehetett kenyeret kapni, és ahol minél szűkösebb a lét, annál jobban figyel ez esetben nem a Szauron, hanem a Szar szeme.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

8., szerda
A Nap kel
7 óra 13 perckor,
lenyugszik
16 óra 58 perckor.
Az év 312. napja,
hátravan 53 nap.

*Isten éltesse!

Ma ZSOMBOR, holnap TIVADAR napja.
TIVADAR: a görög Theodorosz-ból ered, amelynek latinisított, rövidült formája honosodott meg nálunk. Jelentése: Isten ajándéka.

IDŐJÁRÁS
Első lehetséges
Hőmérséklet:
max. 13 °C
min. 3 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. november 7.

1 EUR	4,9696
1 USD	4,6514
100 HUF	1,3122
1 g ARANY	294,1898

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Nagybányai remekművek a várbán

A Marosvásárhelyi Kulturális és Művészeti Központ november 8-án, szerdán 17 órakor megnyitja a Nagybányai remekművek című kiállítást, amelyen a 19. század végi nagybányai festőiskola alkotóinak jelentős művei láthatók. A megnyitót a házasságkötő teremben lesz, a kiállítás a Várgalériában. A tárlat kurátora Eleni Korani. A kiállítás január 7-ig látogatható keddtől vasárnapig 10–18 óra között.

Újra színpadon a Boszorkány

November 13-án, hétfőn este 7 órától a Spectrum Színházban a Boszorkány című előadást láthatja a nagydérmű. A darab középpontjában Báthory Anna és Bethlen Gábor fejedelem sorsszerű találkozására áll. Szereplők: Csutak Réka, Bogdán Zsolt, Lőrincz Ágnes, Szarvas József és Tatai Sándor. Rendezte Török Viola. A jegyek kiválthatók a Spectrum Színház jegypénztárában hétköznaponként 9–13 óra között.

Márton-napi lakoma a Haller-kastélyban

November 11–12-én az ugrai Haller-kastélyban Márton-napi libás fogásokkal és a Villa Vinea borászat boraival, továbbá élő zenével várják a vendégeket. Helyfoglalás a 0747-049-819-es telefonszámon és/vagy az office@castelhaller.ro e-mail-címen.

Konferencia a Holdról

November 10-én, pénteken 17 órától a Studium Hubban a Hold a világi és vallásos kultúrában tematikájú tudományos ismeretterjesztő konferenciára várják az érdeklődőket. A következő előadások hangzanak el: dr. Czire Szabolcs: A Hold a Bibliában – égitest és emberi absztrakció; Spielmann Mihály: A Hold a különböző kultúrákban; Miholcsa Gyula: Utazás a Holdra, holdlakók; Keresztes Pál: A Hold, ahogy a csillagászat látja; dr. Makkai Gergely: A Hold hatása az időjárásra; dr. Szatmári Szabolcs: A holdfázisok orvosi vonatkozásai. A konferencia 20 órakor zárul. Szervező a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség és a Studium Hub.

Gepidák

November 16-án, csütörtökön 15 órakor a Maros Megyei Múzeum Régészeti Osztályának várbeli kiállítótermében megnyitják a Gepidae – a Maros völgye a kora népvándorláskorban című új időszakos kamarakiállítást, amely a Maros völgyében nemrég feltárt kora népvándorlás kori régészeti feltárások kiemelkedő leleteit mutatja be. Kurátorok: dr. Berecki Sándor, dr. Dobos Alpár, dr. Gál Szilárd Sándor, koncepció: dr. Berecki Sándor, dizájn: Karácsony István. A kiállítás 2024. június 30-ig látogatható, keddtől péntekig 9 és 16, szombaton és vasárnap 9 és 13 óra között. Hétfőn-ként zárva.

Frontális ütközés

Frontálisan ütközött tegnap reggel a Székelyvaja és Ákosfalva közötti E60-as úton két személygépkocsi. A Vaja irányába tartó járművet egy 69 éves nagyernyei, míg az ellentétes sávra érkezőt egy 26 éves segesvári sofőr vezette. A baleset következtében a 69 éves férfit és 71 éves utasát kórházba szállították. A helyszínen tesztelt 69 éves járművezető nem fogyasztott italt. A baleseti helyszínelés idején mindkét irányban leállt a forgalom, ami torlódást okozott. A rendőrség tovább vizsgálja a baleset keletkezésének körülményeit.

Hírszerkesztő: Vajda György

Nyertest hirdettek a nyárádmenti pályaszakaszra

Hétfőn kihirdették a Marosvásárhelyi Németvásárral (Târgu Neamț) összekötő A8-as autópálya első szakaszának kivitelezőjét. A meghirdetett versenybe nyolc cég szállt be, a közbeszerzés nyertese a török Nurol Insaat Ve Ticaret A.S társulás lett.

Az eredményhirdetést követi a fellebbezési időszak, és várhatóan élni is fognak vele a versenytársak, egyesek már tudni vélik, hogy a térségben más szakaszokon dolgozó, a versenytárgyaláson második helyezett cég biztosan fellebbezni fog, ami kérdésessé teheti a beruházás jövőjét, ugyanis egy esetleges elhúzódo felülvizsgálat miatt kicsúszhatnak az amúgy is igen szűkös 30 hónapos megvalósítási határidőből.

Az A8-as, Erdélyt és Moldvát összekötő autópálya három szakasza közül az első Marosvásárhelyt és Nyáradszeredát köti össze 22 kilométeren, továbbá magába foglalja egy 2,4 kilométeres szakasz megépítését is, amely az A3-as és A8-as pályákat köti össze Marosvásárhely és Lőrincfalva között. Az innen induló pályaszakasz a tervek szerint Demeterfalváiig tart, Ákosfalván és Székelytompá közelében épül egy-egy le- és felszálló, továbbá 32 híd, illetve átívelő híd készül, ezek egyike 256 méter hosszú lesz. A települések mellett hangszigetelő falak

Ha nem lesz fellebbezés, hamarosan elkezdhetik a nyárádmenti szakasz műszaki tervezését

Fotó: Nagy Tibor (archív)

készülnek (például csak Nyárádkarácson községben 4, Dózsa György községben 1,35 kilométer létesülne), továbbá kerítések akadályozzák majd meg a vadállatok behatolását az út övezetébe, de Backamadaras községben egy átkelőhely is készülni számukra. A terv szerint egy pihenő is épülne a szakaszon.

A kivitelezőnek fél év áll rendelkezésére a tervezésre, további két év a kivitelezésre. A munkálat értéke 2,46

milliárd lej (heá nélkül). Az A8-as autópálya első és harmadik szakaszának megépítésére az országos helyreállítási terv (PNRR) nyújt pénzügyi fedezetet, 2026-ban be kellene fejezni. A pálya harmadik, 30 kilométeres moldovai szakaszára az országos közúti infrastruktúra-kezelő társaság (CNAIR) júliusban hirdetett kivitelezőt, a nyertes romániai vállalatársulás 1,56 milliárd lejért (heá nélkül) végzi el a munkálatot. (GRL)

Ellenőrizték a folyékony gázt szállítókat, a tárolóegységeket és töltőállomásokat

Az augusztus 30-i prefektusi rendelet alapján Maros megyében a tizenegy érintett hatóság ellenőrizte a folyékony gázt szállító, tároló és forgalmazó (GPL) cégeket. Október 31-én összesítették a kivizsgálás eredményeit. Ezek alapján a tizenegy intézmény 187 ellenőre összesen 598 gazdasági és kereskedelmi egységet keresett fel. Összesen 629 alkalommal tapasztaltak rendellenességeket, többek között a működési engedélyekkel kapcsolatban, több helyen nem

megfelelő tartályokban tárolták az anyagot, helytelenül kezelték és raktározták a folyékony gázt. 507 céget kényszerítettek intézkedésre, közülük 235 esetben felszólították a cégvezetőt, hogy küszöbölje ki a hiányosságokat, 545 alkalommal büntettek, 165 céget összesen 865.610 lejre bírságotlalt, 380 alkalommal írásban figyelmeztettek, a rendellenességek miatt tíznek bevonták a működési engedélyt. Bűnvádi eljárást nem indítottak.

RENDEZVÉNYEK

Czire Alpár egyéni tárlata

November 9-én, csütörtökön 18 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban nyit kiállítást Félrerángatott hangkötél címmel Czire Alpár fotóművész, a Marx József Fotóklub tagja. A székelykeresztúri születésű testnevelő tanár közel két évtizede vált a fotográfiai mozgalom egyre népszerűbb egyéniségévé. Képeit mintegy ötven hazai és nemzetközi egyéni kiállításon és több mint száz csoportos rendezvényen ismerhette meg a közönség. Az értékmegőrzés jegyében készült fekete-fehér fotói középpontjában mindenekelőtt az ember és a természet áll. Ebben a közegben igyekszik érvényt szerezni egyéni fotós látásmódjának. A tárlatnyitón Kányádi Orsolya szerkesztő lesz a beszélgetőtársa.

Berecz András a Spectrumban

November 10-én, pénteken 19 órától Berecz András közismert mesemondó, a Mese a muzsikáról, avagy száz marha – egy lantért című kalandos, vidám ógörög zenefilozófiai előadásával lép fel a Spectrum Színházban. A történet és a zene összeköti az antikvitást a modernséggel, az egykori görögöket a maiakkal, a művészettörténetet a vándortársnyával érkező egyszerű lélek kíváncsiságával Berecz András humoros, egyéni, egyedi előadásában. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon. A jegyek a Spectrum Színház jegypénztárában 9 és 13 óra között válthatók ki.

Zurinka a bábszínházban

Az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház november 12-én, vasárnap 11 órától a színház nagytermében ismét elő-

adja a Zurinka című mesejátékot, amelynek magyar nyelvű ősbemutatója 2005-ben volt az Ariel Színházban. A darabot roma mesék és legendák alapján írta Alina Nelega, fordította Zsehránszky István. Fellépnek: Bonczidai Dezső, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Gönczy Katalin, Nagy Tímea, Puskás Győző, Szabó Dániel, Szélyes Andrea, Szőlősi-Pénzes Szilárd. Rendezőasszisztens: Bonczidai Dezső, rendező: Gavril Cadariu. A babeloadás 4 éves kortól ajánlott. Jegyfoglalás a 0770-996-416-es telefonszámon, naponta 9-13 óra között vagy az anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

Az igazság gyertyái

November 15-én, szerdán 19 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata bemutatja Székely Csaba Az igazság gyertyái című történelmi drámáját. Az ősbemutatót Sebestyén Ába rendezte. Rendezőasszisztens Talán Vanda. A dráma a Bözdüdfaluban élő székely szombatások, vagyis izraelita vallásra áttérték sorstörténetét ábrázolja az 1940-es évek elején, illetve miután Észak-Erdélyt Magyarországhoz csatolják, és a zsidó törvényeket is alkalmazzák Erdélyben, így az addig békésen élő bözdüdfalusiak megpróbáltatások elé néznek. A mű ezt a négy évet meséli el. Az előadás zenéjét Cári Tibor jegyzi. A nagytermi előadásra fellép a társulat szinte minden tagja. Zenél Kostyák Márton (nagybőgő), Makkai István (klarinét), Sipos Péter (hegedű), Leon Zsolt (brácsa), Málnási Zoltán (ütőhangszerek). Jegyvásárlás a Nemzeti Színház jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 9–19 óra között, telefonszám: 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster <https://teatronational.biletmaster.ro/> oldalán. A következő előadás november 29-én, szerdán 19 órától lesz.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Izrael a Hamász újabb erődítményének elfoglalásáról számolt be

Az izraeli hadsereg elfoglalta a Hamász újabb erődítményét a Gázai övezet uraló iszlamista terror-szervezet elleni háború harminckettedik napján – jelentette az izraeli hadsereg szóvivője kedden.

Az izraeli hadsereg újabb Hamász-erődítményt foglalt el a Gázai övezet északi részén, ahol páncéltörő rakétákat, rakétákat és hírszerzési anyagokat találtak. Az éjszakai harcok során a katonák egy terrorista csoportot azonosítottak egy épületben az Al-Kudsz kórház közelében. Légicsapást mértek rájuk, s a másodlagos robbanások egy fegyverraktárra utaltak a civil környezetben.

A palesztin Vörösfélhold szerint az izraeli rakéták körülbelül ötven méterre a kórház kapujától csapódtak be. A jelentés szerint a kórház területén is volt több robbanás, amelyeknek voltak halálos áldozatai is.

A palesztinok harci tevékenységéről számoltak be az övezet északi részén fekvő Sifa kórház közelében is. A hadsereg éjjel világító rakétákat lőtt a kórház környékére, hogy távol tartsa a civileket,

s a hírek szerint harcok dúlnak a kórház térségében. Az izraeli hírszerzés szerint a Hamász a kórház alatti bunkerrendszerben rendezte be főhadiszállását.

Az amerikai CNN hírszatóra arról számolt be, hogy a Gázai övezet kórházainak és egészségügyi központjainak több mint hatvan százaléka bezárt üzemanyag és orvosi felszerelés hiánya miatt. A palesztin Vörösfélhold sürgős felhívást intézett a nemzetközi egészségügyi és segélyszervezetekhez, hogy szállítsanak utánpótlást Gázába, és figyelmeztetett az Al-Kudsz kórház üzemanyag-hiányának következményeire, a kórházban a szervezet szerint körülbelül 14 ezer, otthonát elhagyó ember is található.

A Hamász egészségügyi minisztériuma szerint az övezetben a halottak száma meghaladja a tízezret. A Hamász nem közöl adatokat veszteségeiről, csak az övezetben elhunyt civilekről. Izrael is nehezen tudja összegyűjteni és közzétenni az ezzel kapcsolatos információkat.

A The Wall Street Journal című amerikai újság arról számolt be, hogy az Egyesült Államok Spice típusú átalakító

eszközöket szándékozik szállítani Izraelnek 320 millió dollár értékben. Ezekkel hagyományos bombák műholdas és optikai irányítású precíziós fegyverekké alakíthatók.

Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök az ABC tévétársaságnak adott interjújában kijelentette, hogy Izraelnek „határozatlan ideig” ellenőriznie kell a háborút követően az övezet biztonsági ügyeit.

„Láttuk, mi történik, ha a Gázai övezet biztonságáért a felelősség nem a mi kezünkben van” – indokolta álláspontját Netanjahu, és azt is megerősítette, hogy Izrael nem hirdet átfogó tűzszünetet Gázában az október 7-én elhurcolt izraeliek szabadon bocsátása nélkül.

„Ami a taktikai tűzszünetet illeti, azt feltételezem, hogy felülvizsgáljuk a körülményeket annak érdekében, hogy lehetővé tegyük a humanitárius segélyek beérkezését vagy a túsaink távozását. A teljes tűzszünet akadályozná a háborús erőfeszítéseket” – mondta az izraeli kormányfő. (MTI)

Elhagyhatja a Gázai övezetet a román állampolgárok első csoportja

Elhagyhatja a Gázai övezetet a kimenekítésüket kérő román állampolgárok első csoportja – közölte kedden a bukaresti külügyminisztérium.

Az izraeli és az egyiptomi hatóságokkal kötött megállapodás alapján 103 román állampolgárnak és családtagjuknak engedélyezték, hogy elhagyják Gázát, és a rafahi határátkelőn keresztül belépjenek Egyiptom területére. Az eljárásról a rámalláhi román képviselő tagjai tájékoztatták őket, Egyiptomba történő evakuálásukat a keddi nap folyamán, az előírt eljárások betartásával hajtják végre – tudatta a minisztérium.

A kimenekített román állampolgárokat a tárca válságstábjának konzuli csoportja veszi át a rafahi határátkelőn, ezt követően az egyiptomi román külképviselet munkatársai Kairóba kísérik őket, ahonnan különgéppel utaznak Romániába.

A kairói és tel-avivi román diplomáciai képviselő közben

folytatja a párbeszédet az egyiptomi és az izraeli hatóságokkal annak érdekében, hogy befejezze a többi támogatást kérő román állampolgár és családtagjaik evakuálását a Gázai övezetből – olvasható a bukaresti külügyminisztérium közleményében.

Radu Filip román külügyi szóvivő kedden a Digi24 hírtelevízióban elmondta: 260, Gázában tartózkodó román állampolgár fordult a román hatóságokhoz, segítséget kérve a háborús térség elhagyásához. Az a tény, hogy egyelőre csak 103 román állampolgár számára sikerült megszerezni az evakuálási engedélyt, nem jelenti azt, hogy nem lesznek további kimenekített román csoportok, mivel azonban a térség biztonsági helyzete „nagyon képlékeny”, nem lehet megjósolni, hogy erre mikor kerül sor – mondta a külügyi szóvivő. (MTI)

Ország – világ

Megérkeztek az első F-16-osok a kiképzőközpontba

Megérkezett a holland légierő öt F-16-os harci repülőgépe kedden Romániába, a holland, dán és román légierő, valamint az amerikai Lockheed Martin vállalat együttműködése révén megalapított Európai F-16-os Kiképzőközpontba (EFTC) – közölte a román védelmi minisztérium (MAPN). A holland F-16-osok a Bukarestet a Fekete-tengerrel összekötő közlekedési folyosó Duna-hídja mellett található fetești-i 86-os légítámaszponton szálltak le, ahol a NATO, valamint az ukrán hadsereg F-16-osokon szolgáló pilótái számára alakítanak ki nemzetközi kiképzőközpontot. A megállapodás szerint a román védelmi minisztérium az EFTC rendelkezésére bocsátja a 86-os légítámaszpontot és a kiképző létesítményeket, míg a Holland Királyi Légierő F-16-os repülőgépeket, a Lockheed Martin pedig az oktatókat és a karbantartást biztosítja. Az EFTC hozzájárul a román pilóták képzési folyamatának felgyorsításához is, a román hadsereg ugyanis 32 Norvégiából nemrég vásárolt F-16-os repülőgépet fogadására készül. (MTI)

2025-ben lehet újabb adóreform

Az adóügyi és költségvetési intézkedések átmenetet képeznek a valódi adóügyi reformhoz, amelyet valószínűleg 2025-ben fognak bevezetni – mondta kedden Marcel Boloş pénzügyminiszter. Boloş kijelentette, biztos benne, hogy 2024-ben nem várható adóügyi módosítások, a 2025-ben esedékes intézkedések azonban, amelyek az országos helyreállítási tervbe foglalt vállalásokat tartják majd szem előtt, olyanok lesznek, hogy 'vissza fogjuk sírni' a kormány által parlamenti felelősségvállalással elfogadott deficitcsökkentő csomagot. A pénzügyminiszter a 2024-es romániai költségvetésről tartott gazdasági konferencián vett részt kedden. A rendezvényen emlékeztette a résztvevőket, hogy az országos helyreállítási terv (PNRR) egyik 2025-re vállalt mérföldköve az adóügyi reform. Ennek révén teremtik majd elő a nyugdíjtörvényben és az egységes bértörvényben előirányzott változtatásokhoz szükséges forrásokat – mondta. (Agerpres)

Elektromos rollerrel csak 16 felett

A képviselőház jogi bizottsága kedden pozitívan véleményezte azt a törvénytervezetet, amely előírja, hogy csak a 16. évüket betöltött személyek járhatnak közutakon elektromos kerékpárral vagy rollerrel, a bérelhető rollerek estében pedig a fizeteskör egy 5 kérdésből álló, a közúti jogszabályokra vonatkozó kérdőívet kell kitölteni. A tervezet értelmében az elektromos roller egy olyan két- vagy háromkerékű jármű, amely legfeljebb 25 kilométer/órás sebességgel mozog, elektromos motorjának névleges teljesítménye nem haladja meg a 2 kW-ot. A közutakon használt elektromos kerékpárokat, rollereket és mopedeket világítással és fényvisszaverővel kell felszerelni, a védősíak használata pedig kötelező. Kivételt képeznek ez alól a bérelt elektromos rollerek. Emellett kötelező járműbiztosítással is rendelkezniük kell a közutakon használt elektromos rollereknek. (Agerpres)

November micsoda?

(Folytatás az 1. oldalról)

Szegény nagymamám nem akarta elmagyarázni, hogy miért kapta e nevet az utca, persze művelt asszonyként tudta ő nagyon jól, de hát mit meséljen? Hogy attól a pillanattól kezdve, amikor ágyúzni kezdett Szentpéterváron az Auróra, a mi sorsunk is megpecsételődött, és azon pillanat számos következményeként sétálunk most a panelmonstrumok között harmincfokos melegben, műszálas rövidgatyában az üres kirakatok előtt? Pont ő, akinek az esperes édesapja (is) a legocsmányább ötvenes években volt az eredeti novemberhetes eszme pri-békjeinek rabja, és olyan dolgokat műveltek vele, hogy amikor évekkel később elhíresztelte valaki, hogy újra elviszik, összeesett és meghalt? Motyogott valamit, nem is tudjuk, hogy mit, de igazából nem lepett meg a kreatív elvtársi névválasztás: minden városban volt egy-egy utca, út, sugárút, negyed, tudjaabán, amely úgy virított a telefonkönyv lapjain, mint valami nyomdahiábás naptár: És amelynek névadó dátumát munkaszüneti nappal ünnepeltette meg a proletárdiktatúra, hogy a hős proletárok pihenés helyett ünnepelhesenek is. Legyen meg rá a lehetőség. A Vikend (vagy a Somostető) a sörös-halfasirtos ejtőzéssel csak ezután következhetett.

A November 7. utca és negyed ma már más nevet visel, úgy, ahogyan azelőtt is más nevet viselt. De mindahányszor végigmegyek rajta nyáron a Vikend felé, mindig eszembe jut az a nyári délután, amikor az öcsém és én mit sem tudó fejünkkel ösztönösen telibe röhögünk egy diktatúra felettébb művelt fejeseinek névkreációját, tudunk nélkül ráérezve az aranykorszak abszurditására. És hát milyen alkalmasabb napon írhattam le volna mindezt, mint ma, épp e „jeles dátum” szerencsére már senkit sem érdeklő évfordulóján?

A pártfüggetlen szavazók dönthetik el az amerikai választásokat jövő novemberben

A párthoz nem tartozó, független szavazók csoportja döntheti el a 2024-es választásokat az Egyesült Államokban – hangzott el a Bullfinch Group közvélemény-kutató és a Freedom Works politikai elemzőközpont friss felmérését bemutató tájékoztatón hétfőn.

Brett Loyd, a Bullfinch Group elnök-vezérigazgatója arra hívta fel a figyelmet, hogy az úgynevezett függetlenek az amerikai választók csaknem felét teszik ki, voksaik döntők lehetnek, ahogy meghatározóak voltak már 2016-ban és 2020-ban is.

Az október 20. és 23. között az ő körükben végzett kutatással kapcsolatban a sajtótájékoztató elhangzott, hogy a csoporthoz tartozók 36 százaléka fogadja el Joe Biden elnökként végzett munkáját, miközben a kongresszus tevékenységét még kevesebben (13 százalék) tartják megfelelőnek.

A magukat függetlennek mondó választók túlnyomó többsége elutasítaná Joe Biden és Donald Trump indulását elnökjelöltként, ugyanakkor, amikor arról kérdezték őket, hogy jelenleg kire adnák szavazatukat az elnökválasztáson, 35 százalékuk mondta azt, hogy egy „harmadik párti” jelöltre, míg 31 százalék Donald Trumpra, 24 százalék Joe Bidenre voksolna.

A felmérés szerint az amerikai pártfüggetlen szavazóknak a legfontosabb téma a választási döntés meghozatalában a munkahelyek és a gazdaság állapota, amit a kormányzati vezetői képesség követ, míg a harmadik legfontosabb politikai téma a bevándorlás.

Brett Loyd az MTI kérdésére úgy nyilatkozott: ahhoz, hogy a jövő évi elnökválasztáson ne Donald Trump és Joe Biden szerepeljen a szavazólapokon, egyelőre nem látható, váratlan eseménynek kell történnie. A szakértő úgy vélekedett, Joe

Biden esetében az lehet váratlan esemény, hogy maga lép vissza a demokrata párt nyomására, míg Donald Trump esetében azt említette példaként, hogy a korábbi elnököt jogerősen börtönbüntetésre ítélik az ellene zajló büntetőperekben.

A Bullfinch Group elnök-vezérigazgatója megállapította: egy harmadik jelölt felbukkanásának feltétele az, hogy az adott személyiség komoly anyagi háttérrel rendelkezzen, ugyanakkor az nem kritérium, hogy az Egyesült Államok minden államában szerepeljen a szavazólapon. Nevet ugyanakkor nem mondott, aki képes lehet annyi támogatást megszerezni, hogy jövő novemberben esélyes elnökjelöltként indulhatna.

Adam Brandon, a Freedom Works politikai hálózat elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy az amerikai választásokon a függetlenek mellett látható egyre inkább meghatározó demográfiai csoport a millennial és a Z generáció, amelyek tagjai már most a szavazásra jogosultak több mint 40 százalékát teszik ki. Millennial generációként szokták említeni az 1980-as évek elejétől a kilencvenes évek második feléig születetteket, míg Z generációként az 1997 után született fiatal felnőtteket.

Vasárnap hozták nyilvánosságra a The New York Times című napilap által megrendelt közvélemény-kutatást, amely azt mutatja, hogy október végén a választások szempontjából meghatározó öt billegő állam többségében Donald Trump vezet. Nevadában Donald Trumpot 52 százalék, míg Joe Biden 41 százalék támogatja. Arizona, Michigan és Georgia államban 5-6 százalékpont közötti a korábbi elnök előnye, miközben Wisconsinban a hivatalban lévő államfő, Joe Biden vezet a voksolás előtt csaknem pontosan egy évvel készült közvélemény-kutatás szerint. (MTI)

Ars Hungarica fesztivál

Nemcsak nagyszebenieknek szól

Az Ars Hungarica magyar kulturális fesztivál a szórványban élő nagyszebeniek hagyományos, magas színvonalú rendezvénye, amelyen azon igyekeznek, hogy nemcsak a magyar, hanem a más nemzetiségűek számára is bemutassák az erdélyi magyarok kulturális kínálatát. Évről évre sokszínű műsort állítanak össze, amelyre nemcsak Nagyszebenből, hanem távolabbi vidékekről is várnak érdeklődőket. Az idén a fesztivál november 10. és 19. között lesz. 25 kulturális eseményt kínálnak a közönség számára.

November 10-én 12 órától a Brukenthal Múzeum Kortárs Galériájában (Tribunei utca 6. szám) nyílik kiállítás a *Magyar művészek a Brukenthal Nemzeti Múzeum kortárs képzőművészeti gyűjteményéből* címmel. Többek között Incze Ferenc, Borsos Miklós, Bodor Mária, Nagy Imre, Kós András, Gyenge Imre, Orth István és Strebli Róbert alkotásai kerülnek bemutatásra. 19 órától a Thalia Diszteremben a hivatalos megnyitót az Attacca World Music és Balogh Kálmán Bihar című, Bartók Béla gyűjtéseiből összeállított előadása követi. A formáció Bartók Béla bőséges gyűjteményét használta forrásanyagként, főként a zeneszerző Bihar megyében gyűjtött hangszereket és vokális dallamait. A feldolgozások autentikus népzenei elemeket ötvöznek saját világzenei hangzásokkal. A zenekar számos magyarországi és világzenei fesztiválon koncertezett már. A formáció tagjai: Raksányi Boglárka, Székely Levente, Mester Dániel, Hetessy Csaba, Gyányi Tamás, Bordás Zoltán. Meghívott vendégművész: Balogh Kálmán, akit 2007-ben a nagyszebeni közönség ugyancsak a Thalia színpadán hallhatott először. Az első napot egy állófogadás zárja.

November 11-én, szombaton – Balázs Enikő idegenvezetése után – 17 órakor megnyílik a nagyszebeni származású, Budapesten élő Szegeci Alice Torella művésznő *Babák* című kiállítása a Tükörterem kiállítóterében. Ezután 18 órától

Maksay Ágnes *Hallgass, zúgó szél, hadd beszéljek én!* című filmjét vetítik le, amelyen a rendező, T. Szabó Levente történész és László Loránd operatőr is jelen lesznek. A dokumentumfilm Petőfi Sándor erdélyi barangolásait mutatja be. Szombaton este ifjúsági buli lesz, a budapesti Szeder Trió és a Góbé Zenekar koncertje 20 órától a Filharmónia alagsorában kezdődik.

Vasárnap, november 12-én a református templom galériájában az istentiszteletet követően Pădureț Mónica *Csend(es) – Élet – Szerenád (Csendes köszönet)* című kiállítását nyitják meg, majd 18 órától a Tanácstoronyban a sokszorosan díjazott marosvásárhelyi Nagy Botond *Lélektükör* című fényképképzőművészeti kiállítását mutatja be Magdó István és Louis Guermund, közreműködik Oltean Krisztina Mária. 19 órától Benedekffy Katalin színművésznő *Egy csipetnyi Erdély* című estjén könyvbemutató is lesz a belvárosi Tükörteremben, ahol a műsor elején fellép a nagyszebeni citeracsoport Bucz Júlia vezetésével.

Hétfőn, november 13-án 16 órától a Nagyszebeni Polgármesteri Hivatal kiállítóterében a Magyar Fotóművészek Világszövetsége XXIII. Nemzetközi-Magyar Fotószalonjának legfrissebb díjazott fényképeit mutatják be. 17 órától a Tükörteremben a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ produkcióját, Tamás Gyopár *Csihán királyúrfi* című bábjátékát mutatja be a HalVirág bábszínház. Kedden, november 14-én 19 órától ugyanott Béres Levente zongoraművész Bartók Béla-, George Enescu-, Kodály Zoltán-, Liszt Ferenc-, Orbán György- és Veress Sándor-műveket ad elő. Szerdán, november 15-én 20 órától a Ion Besoiu Kulturális Központban levetítik *A maga természetesertint és szabadon* című, a Szilvássy Carola életét bemutató filmet. Jelen lesz Szebeni Zsuzsa rendező és Molnár-Bánffy Kata producer, akikkel a vetítés után Kató Csilla beszélget. Csütörtökön, 16-án délelőtt a gyerekek a sepsiszentgyörgyi Tekergők kisegyüttes *Égen-földön* című elő-

adását láthatják, amelyen tíz dalban érdekes állatokat és különleges hangszereket mutatnak be, így a gyerekek találkozhatnak Micimackóval, a Nagy Ho-ho-ho-horgással, Vukkal, a Hupikék törpikékkel, a Mézga családdal és Süsüvel, a sárkánnyal.

Az Ars Hungarica kulturális fesztivál második hétvégéje színházi előadással kezdődik, november 17-én, pénteken 19 órától a Gyulai Várszínház *De mi lett a nővel?* című előadását nézheti meg a közönség a Gong Színházban. Előadják: Győrffy András Jászai Mari-díjas színművész, Kárp György Bánffy Miklós-díjas színművész és Szélyes Ferenc Jászai Mari-díjas színművész. Rendező: Béres László. Dízlettervező Szélyes Andrea. A belépés ingyenes. November 18-án, szombaton 18 órától a Tükörteremben bemutatják az Orth István illusztrációit tartalmazó Madách-mű, *Az ember tragédiája* című kötet díszkiadását. Meghívottak a két kiadó képviselői: ifj. Józsa Benjámin, a Romániai Német Demokrata Fórum és a Honterus Kiadó ügyvezető igazgatója, H. Szabó Gyula, a Kriterion Kiadó igazgatója, illetve a magyarországi Madách Klub képviselői. 20 órától a Tasi Nóra & Sárosi Péter Duó koncertje lesz. November 19-én 11 órától a református templom galériájában Kodály Zoltán- és Ligeti György-műveket ad elő Samson Melinda szoprán és Miklós Noémi zongora- és orgonaművész. Záróműsorként a Bekecs Tánctársulat Petőfi Sándor *A helység kalapácsa* című előadását tekintheti meg a nagyerdemű.

Az idén Vízaknán is lesznek rendezvények a helybéli református gyülekezeti teremben. November 11-én, szombaton itt is bemutatják Benedekffy Katalin *Egy csipetnyi Erdély* című könyvét. 12-én, vasárnap 19 órától Maksay Ágnes és László Loránd *Hallgass, zúgó szél, hadd beszéljek én! Petőfi Erdélyben* című dokumentumfilmjét vetítik le. 16-án, csütörtökön 19 órától Béres Levente zongoraestjére várják az érdeklődőket. Az eseményekre a belépés díjtalan – áll a szervezők közleményében. (v.g.)

Visszaléptette EP-listavezetőjét az USR

Visszaléptette európai parlamenti (EP) jelöltlistája éléről az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) Elena Lasconit, miután a politikus egy tévéinterjúban felidézte, hogy részt vett és igennel voksolt a férfi és nő házasságán alapuló család fogalmának alkotmányba iktatásáról rendezett 2018-as, az alacsony részvétel miatt érvénytelenül végződött népszavazáson.

Cătălin Drula, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért (ALDE) pártcsaláddhoz tartozó USR elnöke alig két héttel az EP-jelöltjeinek bemutatása után, vasárnap szólította fel visszalépésre a párt listavezetőjét, arra hivatkozva, hogy a hagyományos családdal kapcsolatos kijelentése miatt többben – köztük saját lánya is – homofóbiával vádolták, és a témáról kialakult vita, illetve a politikai személyes helyzete kihat az USR választási kampányára.

Hétfőn Cristian Seidler, az USR parlamenti képviselője azt állította: az USR mindig is kiállt a véleménynyilvánítás szabadsága mellett, és most sem a párt, hanem Lasconi döntött „egy sajnálatos módon nyilvánosság előtt lezajlott családi vita nyomán” arról, hogy visszalép az EP-jelöltségtől. Az USR továbbra is támogatásáról biztosította Lasconit az

Argeș megyei Câmpulung város polgármestereként folytatott tevékenységében.

A román sajtó szerint Elena Lasconi nyolc éve Párizsban él, magát az LMBTQ-közösség tagjának mondó lánya, Oana Lasconi közösségi oldalán intézett kirohanást anyja ellen, miután megtudta, hogy szavazatával támogatta a meglegházasság alkotmányos tiltását, majd amikor a visszalépéséről értesült, hozzátette: „mindenképpen nyereség lesz, ha az EP-be eggyel kevesebb homofób képviselő kerül be”.

Az USR-ben nem Lasconi az első áldozata a meglegházasság körüli nézeteltéréseknek. Hat éve a meglegházasságot tiltó alkotmánymódosító kezdeményezés körüli viták miatt mondott le az általa alapított párt éléről Nicușor Dan, az USR akkori elnöke, Bukarest később függetlenként megválasztott főpolgármestere.

Az USR 2017-ben kis szavazattöbbséggel úgy döntött, hogy az egyéni szabadságjogok védelmezőjeként testületileg szembehelezkedik a férfi és nő házasságán alapuló család fogalmának alkotmányba iktatását célzó polgári kezdeményezéssel, a párt alapító elnöke viszont úgy értékelte: a határozott állásfoglalás elfordítja a párttól a konzervatív meggyőződésű szavazókat. (MTI)

Az erdélyi városok jövőjéről szerveznek nemzetközi urbanisztikai konferenciát

Az erdélyi városok jövője (The Future of Transylvanian Cities) címmel tartanak nemzetközi urbanisztikai konferenciát november 16-17-én Kolozsváron – közölte hétfőn az MTI-vel a szervező Mathias Corvinus Collegium (MCC).

Az angol nyelven zajló kétnapos rendezvényen elismert nemzetközi és romániai szakemberek osztják meg a fenntartható városfejlesztés témakörében végzett kutatásait és tapasztalataikat a hallgatósággal.

„Kolozsvár és a többi erdélyi városban is komoly kérdéseket vet fel a fejlődő infrastruktúra, a növekvő lakosság, a gazdasági tényezők és a kulturális ágazatok lehetőségei” – idézi a közlemény Talpas Botondot, az MCC erdélyi tevékenységért felelős igazgatóját. Közölte: szeretnék, ha a rendezvényen felmerülő ötleteket a résztvevők saját közösségeikben, szakmai szférájukban kamatoztatnák, és ezáltal hosszú távon elősegítenék a fenntarthatóbb, élhetőbb városi környezetek megteremtését Erdélyben.

A kolozsvári konferencián négy tematikus panelben zajlanak előadások: fenntartható és inkluzív várostervezés, kulturális és kreatív iparágak a városfejlesztésben, gazdaságfejlesztés és digitális átalakulás a városi környezetben, illetve kolozsvári városkép.

A rendezvényre az Egyesült Államokból és több nyugat-európai országból várnak szakem-

bereket. A meghívott előadók között van a többi között Robin Mazumder pszichológus és idegtudós, Yves Cabannes várostervező, Izaskun Chinchilla építész, a Bartlett School of Architecture (UCL London) vezető oktatója, Calum T. M. Nicholson, az MCC vendégoktatója, Eliza Yokina díjnyertes építész.

Romániából Șerban Țigănaș építész, a Kolozsvári Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karának dékánja, Oláh Emese kolozsvári alpolgármester, Andi Daiszer kulturális menedzser, Andra Tănase, a Transilvania IT Cluster tanácsadója is előadást tart. A konferencián a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött, részletek az MCC romániai honlapján (Mcc.ro) olvashatók.

Az MCC Erdélyben nyolc városban – Aradon, Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyen és Szatmárnémetiben – biztosít díjmentes, az iskolai tanulmányokat kiegészítő képzéseket, tehetséggondozást fiataloknak, hét helyszínen saját központot is működtet.

A kétezer diáknak biztosított programok mellett Erdély-szerte tartanak nyilvános rendezvényeket a helyi igényekhez, sajátosságokhoz alkalmazkodva. Ezeket a kötött programon túl a szabad eszmecsere, kapcsolatépítésre is lehetőség van – írták. (MTI)

A szenátus elfogadta az RMDSZ medvekvótákat előíró törvénytervezetét

A szenátus elfogadta hétfőn az RMDSZ által kezdeményezett törvénytervezetet, amely a medveadászatot újraengedélyezve megelőzési és beavatkozási kvótákat ír elő a romániai állományra – közölte az RMDSZ sajtószolgálat. A tervezetet még a képviselőháznak is jóvá kell hagynia.

A Tánccos Barna volt környezetvédelmi miniszter által benyújtott, 103 kormánypárti és ellenzéki honatya által támogatott jogszabálytervezet ismét lehetővé tenné a vadászatot: 426 medve kilövését megelőzési, 55-ét beavatkozási céllal engedélyezi – írja közleményében az érdekvédelmi szervezet.

A tervezet szaktanulmányra hivatkozva megállapítja, hogy Romániában folyamatos a medvepopuláció túlszaporodása, a nagyva-

dak természetes élőhelyüket elhagyva veszélyt jelentenek az emberi életre, javakra, és az egyre gyakoribb medve–ember interakció a faj szempontjából is káros.

„Az emberi élet védelmében hatékony és határozott beavatkozásra van szükség a medvepopuláció kezelésében. (...) Az azonnali beavatkozás mellett hosszú távon csak a megelőzés biztosíthatja az ember–medve konfliktusok visszaszorítását. Ezért szaktanulmányra alapozva vezetjük vissza a vadászatot, betartva a faj védelméről szóló előírásokat” – idézi a közlemény a jogszabálytervezetet kidolgozó Tánccos Barna szenátort.

A Hargita megyei szenátor szerint a kormányt folytatnia kell a minisztersége ide-

jén a környezetvédelmi tárca élén kezdeményezett intézkedéscsomag gyakorlatba ültetését. Azonnali beavatkozás szükséges a veszélyes medvékkel szemben, folytatni kell a villanypásztor beszerzését támogató programot, kifizetni a medvék okozta károk utáni kártérítést. A bukaresti kabinetnek emellett az állománybecslést is rendszeresen el kell végeztetnie – kérte.

Tánccos Barna reményét fejezte ki, hogy a jogszabálytervezet a fő döntéshozóknak minősülő képviselőház támogatását is megkapja.

Az RMDSZ sajtóosztálya szerint a tervezet az azonnali beavatkozásról szóló sürgősségi kormányrendeletet és a vadászati törvényt egészíti ki. Előírja, hogy medvék kilövésekor a vadásztársulatoknak genetikai mintát kell

venni, és tiltja a kapitális hímekek és a bocsos anyamedvék kilövését.

Romániában 2016-ban tiltották be a medveadászatot, jelenleg csak beavatkozási céllal lehet kilőni a védett ragadozót, akkor, ha emberéletet veszélyeztet. A szakértő által korábban ismertetett felmérés szerint az országban 7500 és 8100 között lehet a vadon élő barnamedvék száma.

A vadásztársaságok jelentései szerint az állatok egyre gyakrabban tűnnek fel olyan területeken is, amelyek nem számítanak optimális élőhelyüknek. Sajtóbeszámoló szerint például az elmúlt időszakban több kalotaszegi településen, a többi között a Kolozsvártól 15 kilométerre található Méra utcáin is láttak medvét. (MTI)

A könyvvásáron is találkozhatunk velük

Négy székelyföldi városban járt a Tündérbert erdélyi roadshow-ja

Kolozsvár, Brassó és Szatmár után négy további városba is ellátogatott a Tündérbert nagy erdélyi roadshow-ja. A székelyföldi körút október 26-án Székelyudvarhelyen kezdődött, ahol a Városháza épületében található Szent István teremben a közönségtalálkozó előtt a sorozat első epizódját is levetítették. A rendezvényen a Bethlen Gábort alakító Bokor Barna és Magyarosi Sándor a Székelyföld szerkesztője, az erdélyi közönségtalálkozók moderátora volt jelen. A sorozatban a Nagy András hajdúgenerálist megszemélyesítő Pál D. Attilának előre nem látott okok miatt le kellett mondania a részvételt, viszont hangfelvételtől (amelyen a szereplőválogatás és a forgatás során szerzett élményeiről mesél) ő is megszólalt, akárcsak a sorozat rendezője, Madarász Isti, aki egy videóban arról beszélt, hogyan lesz egy történelmi korból izgalmas, a mai nézők számára is élvezhető kalandfilmsorozat. A beszélgetés másik érdekes mozzanata az volt, mikor Bokor Barna igazi showmanre valló virtuozitással felcserélte a szerepeket, és arról kezdte faggatni az egyébként hadtörténész végzettségű moderátort, hogy ő mit talál érdekesnek abban a korban, amelyben a sorozat cselekménye játszódik. Az esemény a nézők kérdéseivel zárult.

A székelyföldi turné következő állomása Csíkszereda volt. Itt október 27-én az idén 400 éves Mikó-vár adott otthont a rendezvénynek, amelynek egyik meghívottja – Madarász Isti rendező, Nagy D. Attila, Bokor Barna és a Foktúti Mátét alakító Dimény Levente mellett – az Erdélyi Fejedelemség egyik legelismertebb kutatója és a sorozat történész szakértője, Oborni Teréz volt, aki meglehetősen alapos bevezetőjében nem csupán azt a történelmi korszakot vázolta fel, amelyből a film inspirálódott, hanem kitért arra is, hogy a területet, amelyen a Csíki Székely Múzeumnak helyet adó Mikó-vár épült, egykor a sorozat cselekményében is jelentős szerepet betöltő Bethlen Gábor adományozta egyik hívének, Hídvégi Mikó Ferencnek. Madarász Isti ezzel szemben inkább arról beszélt, a filmeket milyen szempontok vezérik, amikor egy történelmi regényt kívánnak a képernyőre vinni, illetve hogyan kell ennek a cselekményét a 21. századi tévésorozatos trendekhez igazítani.

A harmadik vetítésre és közönségtalálkozóra október 28-án a kézdívársárhelyi Vigadó Művelődési Központ nagytermében került sor. Ezúttal egyértelműen a Bokor Barnaé, illetve a Pál D. Attilaé volt a főszerep. Elmesélték, hogyan birkóztak meg a

szerepükkel, illetve a film jellegéből adódó kihívásokkal. A beszélgetésben igen sok szó esett a lovarkról is, ugyanis a történelmi filmekben gyakran feltűnő négy lábúakkal a sorozat két jelen lévő szereplője egyszerre kezdett el ismerkedni. Pál D. Attila arról beszélt, hogy számtalan izgalmas dolgot kellett megtanulnia a szerep kedvéért, Bokor Barna pedig azt hangsúlyozta, számára a lovaglás olyan tevékenységgé vált, amely során legalább időszakosan minden gondjától megszabadul.

A székelyföldi turné utolsó állomása Sepsiszentgyörgy volt. Itt a Cityplex Arta moziban vetítették le a Tündérbert első részét, és a nagy érdeklődésre való tekintettel a mozi vezetősége egy második termet is megnyitott azok számára, akik az első teremben már nem kaptak helyet. A közönségtalálkozóra, amelyhez Madarász Isti is újra csatlakozott, szintén telt ház előtt került sor. A sorozat rendezője ezúttal Brassóból érkezett, ahol egy nappal korábban Átjáróház című filmjével megnyerte a Drakula Filmfesztivál fődíját. A vetítést követő, meglehetősen jó hangulatú beszélgetés, amely mintegy megkoronázta a székelyföldi turnét, megközelítőleg másfél órán át tartott, és csak a mozi teremben műsorra tűzött következő film miatt kellett véget vetni neki.

A Tündérbert erdélyi roadshow-jának mérlege mindeddig hét város – Kolozsvár, Brassó, Szatmár, Székelyudvarhely, Csíkszereda, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy –, ahol a helyi közönség Helmezy Dorotytya producerrel, Madarász Isti rendezővel, a végleges forgatókönyvet jegyző Horváth András Dezsővel, a színészek közül pedig Szamosi Zsófiával (Báthory Erzsébet), Spilák Klárával (Nyáry Pálné), Bokor Barnával (Bethlen Gábor), Henn Jánossal (Weiss Mihály), Pál D. Attilával (Nagy András hajdúgenerális) és Dimény Leventével (Foktúti Máté) találkozhatott. A felsoroltakon kívül a csíkszeredai eseményen Oborni Teréz, a sorozat történész szakértője is részt vett. Az erdélyi közönségtalálkozók moderátora Magyarosi Sándor, a Székelyföld kulturális folyóirat szerkesztője volt. Az érdeklődők legközelebb november 16-án a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron láthatják újra a Tündérbert csapatát.

A Tündérbert a MEGAFILM Service és az MTVA koprodukciójában, a Nemzeti Filmintézet támogatásával készült. A sorozat minden pénteken 22 órai kezdettel látható a Dunán. A már levetített epizódokat a mediaklikk.hu-n lehet megtekinteni. (közlemény)

Erről jut eszembe

Arany, gyémánt, vas, rubin... jubileumi diplomák rendfokozatai az 50, 60, 65, 70 éve végzeteknek. Ezüst nincs, azt az ünnepeltek hajkoronája jelképezte a vasárnapi ünnepi összejövetelen a marosvásárhelyi Stúdió Színházban. Már akiknél még koronáról beszélhetünk. De hagyjuk a tréfát, noha derű, vidámság is volt elég ezen a jó hangulatú esten, ami nyilván nosztalgikus érzelmeket is kiváltott a jelenlevőkben. Akik annyian azért nem voltak, hogy dugig töltsék a termet, a rendezvénydömping közepette nehezen mozdul meg manapság a közönség, de taps, vastaps mégiscsak sűrűn és lelkesen csattant fel az oklevelek átadásakor s a dicséretet, rövid önvallomások, rögtönzött párbeszéd során. Kedves, szép emlékek elevenedtek meg mindannyiunkban, akik november 5-én ott voltunk a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Studium-Prospero Alapítvány alumniján. Ha valaki nem tudná, az alumni szó öregdiákot jelent, városunk színi tanodája, a közmegebecsülésnek örvendő Művészeti Egyetem évek óta ilyen módon is megtisztelti végzettjeit s egyben önmagát is, ők pedig, ha tehetik, örömmel válaszolnak a hívó szóra, távolról is ide utaznak az alma mater falai közé, ekképpen is élteve Tháliát, felidézve az őket szép hivatásukra életreszólóan feltarisznyáló intézményben szerzett élményeket. A díszoklevelek jelezte évtizedeket tekintve, nyilván már inkább csak lélekben fiatal emberek találkozója ez az esemény, egyesek bizony csak botra támaszkodva, karfát megragadva tudtak felmenni a színpadra, amikor az est házigazdája, a műsort flottul vezető Gáspárik Attila színész, professzor az elismerés átvételére odahívta és méltatta őket. De ha a fizikum árulkodó tud is lenni, a lobogó belső tűz dacolni képes vele, s a színpadról a szellem, az életerő, az elhivatottság ragyogása sugárzott le a nézőtérre. Volt, aki már nem vállalhata az utazást, mint a 70 éve végzett, rubindiplomás Barkó György, a Kolozsvári Állami Magyar Színház örökös tagja. A sepsiszentgyörgyi László Károly is csak videóüzenetben lehetett jelen. A vasokleveles kollégái közül viszont többen – Farkas Ibolya, Makra Lajos, Székely Ferenc – személyesen vehették át a diplomát. A színt 65 éve színházra váltó, majd később professzorrá is váló Farkas Ibolya férjét, a vásárhelyi színházművészet nagy alakját, Lohinszky Lorándot is megidézte, rá a továbbiakban is többen hivatkoztak. Marosvásárhely különben egyetemem nemesülő főiskolája révén a romániai magyar színházművészet tehetségeinek kiapadhatatlan forrását biztosította hosszú évtizedeken át. Egyik ilyen ma is aktív kiváló egyénisége a gyémántdiplomás Nemes Levente, aki a sepsiszentgyörgyi Tamási Aron Színház visszhangos sikereinek egyik megkérdőjelezhetetlen kovácsa. Az „aranyosok”, a fél évszázada végzetek csoportja népesebb, két rendező is van köztük Kincses Elemér és Tömörny Péter személyében. A színészek, Balázs Éva, Kárp György, Simon András, Simon Gábor is ott lehetek a színpadon, Tamás Simon, A Szabó Mária más alkalommal veszi át oklevelét. A múltat viszont, főleg az utóbbi hat évtizedet Kovács Levente rendező térképezte fel kellő részletességgel. Vele fiatal tanártársa, Boros Kinga beszélgetett abból az alkalomból, hogy a professzor hatvan esztendővel ezelőtt vált a színi akadémia oktatójává, majd egyre inkább nélkülözhetetlen mindenesévé, aki kollégaként mestereitől, elődeitől éppúgy képes volt tanulni, minden jót átvenni, mint tanítványaitól, követőitől. Érdekes, élvezetes dialógus volt, elmélyült és anekdotázó, közösségi felvetéseiben és önelemző eszmefuttatásaiban is tanulságos, a honi színházművészet egészére vonatkoztatva is megannyi jelenséget felvázolt, érzékeltetett. Van mit hasznosítani a meglátásaiból, tapasztalataiból, és ahogy Kovács Leventét ismerem, maga is megmarad kezdeményezőnek, hiszen aligha tud elszakadni hivatásától, rendezői és pedagógusi munkásságától, a kulturális, művészeti közéletben betöltött szerepétől. Kérdés, hogy erre mennyire alapoznak az utánuk jövők. Milyen mértékben érvényesül a leköszönő, de még tevékeny szakmabeliek ismeretára, tenni akarása. Ebben a vonatkozásban kistérségünkben nem látok különösebb hajlandóságot. Ezen az esten sem mutatkoztak a művelődési, művészeti élet döntő tényezőinek képviselői. Nélkülük is ment minden zavartalanul, ha ott vannak, valószínűleg akkor sem alakul másképpen az ünnepség, de hiányuk azt sejtette, hogy a színház, a felsőfokú művészeti képzés valahogy nincs a hivatosságok érdeklődésének előterében. Tudom, a színház és az egyetem sem városi vagy megyei alárendeltségű intézmény, és feltételezésem szerint nem is igénylik az önkormányzati beleszólást a tevékenységükbe, azt azonban elvárhatják, hogy az a figyelem, amit a közönség, a polgárok tanúsítanak irántuk, magasabb szinten, városi, megyei vonatkozásban is konkrétan megnyilatkozzék. Gáspárik Attila rövid beszédében azt is érintette, hogy Marosvásárhelyen nem érzékelhető az értékes színházi múlt, hagyományokra, a korábbi kiemelkedő egyéniségekre is alapozó, koherens emlékezetpolitikát. Nincsenek ilyszerű emléktáblák, nem viselik utcák a vásárhelyi Thália nagyjainak neveit és így tovább. Igaz, de ez már egy lehetséges későbbi jegyzettema. „Megzenésíthető” ez is valamikor. A muzsika mindig könnyebben eljut az emberek szívéhez. Ahogy a vasárnapi ünnepségen is, amelynek utolsó harmadában a Duo Concordia zenélt. A kettőst Mikus Adrienn hárfaművész és Szász Szabolcs alkotja, aki a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem zene szakán végzett, és jelenleg Budapestben élő harmonikaművész. A zene szak még nem gondolhat ilyen diplomákra, fiatal ágazat ezen a szinten városunkban. De nagyon remélem, ez is megéri majd, hogy kitüntetheti egykori végzőseit, akik szintén ide járnak valamikor feltöltődésért, okleveles „aranyért”.

N.M.K.

A málna néni olyan volt, mint egy napfénybe öltözött, kedves földönkívüli a fáradszürke tömbházlakók között. Nemrég került be a négyemeletes betonfészek közösségébe, de már mindenkivel barátkozott.

– Jól vagyunk, jól vagyunk? – kérdezgette a szomszédokat, ha déli „postaládamustrájára” indulva valamelyik elrohogott mellette az egyik lépcsőfordulóban. Olyankor udvariasan összehúzta magát, úgy engedte előre a sietőt. Ha kérdésére választ kapott, derűsen jegyezte meg: – Csak egészség legyen, a többi telik magától.

Akivel naponta többször is összetalálkozott, azt egy másik gondolattal is megajándékozta: – Látszik, hogy nem tartozunk egymásnak semmivel, csak tisztelettel, becsülettel.

Jó időben az újsággal a kezében kiült a tömbház előtti padra, de nem kezdett neki az olvasásnak – legalábbis én sosem láttam lapozgatni vagy elmélyülni egyik-másik cikkben –, helyette a sétányt figyelte, hogy jön-e hazafele valaki, akit a maga mellé tett kaputelefonos kulccsal szolgálatkészen beengedhet. Különös örömet lelte ezekben az apró interakciókban, mintha csak a regénybeli kis herceg idős – ráadásul női – változata lett volna ez a gyermeki tekintetű, fehér hajú jövevény. A lakókat parányi garzonjából is

Hangok fogságában

készségesen bebocsátotta. – Ki? – kérdezte izgatottan, ha valaki nála csengett, aztán már nyomta is a bejárati ajtót nyitó gombot a falra szerelt készüléken.

Hetente többször hozzá is jött valaki. A magas, sovány, középkorú férfi rendszerint tömött bevásárlószatyrokkal érkezett.

– Nem szeretem, ha édesanyám egyedül járja az üzleteket – magyarázta egyik délután, amikor alkalmunk volt szót váltani a lépcsőházban. – Korábban a város másik végében lakott, azon a környéken mindenki

ismerte, és ha eltévedt, volt, aki útba igazította. De itt más a helyzet.

Furcsálltam az irányvesztésről hallottakat, de nem volt merszem feszegetni a témát. Beszélgetőtársam azonban mintha kifejezetten vágyott volna arra, hogy valakivel megossza az aggodalmát.

– Anyukámat tavaly télen kirabolták valami elvetemült trógerék, úgy látta, tízévesek sem voltak, de arra volt eszük, hogy kikapják a kezéből a csomagját, és elfussanak vele. Még szerencse, hogy nem bántották. A rend-

őrség ilyenkor persze tehetetlen, mert kiskorúakról van szó. Pedig a gyermeki ártatlanság olyan messze van tőlük, mint Makó Jeruzsálemtől. Az eset után édesanyám hónapokig nem tért magához az ijedségtől, és kérte, hogy költöztessem el a negyedből, ahol addig lakott. Pedig ott élte le a fél életét édesapámmal, nyugodjék csendesen. Nem akartam eladni azt a lakást, úgyhogy kiadtam két egyetemistának, anyukámnak pedig kerestem egy másik albérletet, jó messzire a korábbi életterétől. A törté-

téntek óta azonban eléggé megváltozott, gyakran mondogatja, hogy úgy érzi, követik, amikor reggelente megjárja magát a környéken. Félek, hogy ezek a kényszerképzetek egyre inkább eluralkodnak rajta.

Enyhén szólna megleptek a hallottak, egy percig sem gondoltam volna, hogy ez a napmeleglet árasztó idős asszony ilyen láthatatlan terheket cipel magával. De egyszer, amikor egy délután megállított a lépcsőházban, meggyőződhettem arról, hogy a fia nem túlzott. A fölötte lakó szom-

szédra kezdett panaszkodni, aki valami furcsa, zúgó szerkezetet szerelt be az egyik szobájába, olyat, amitől ő nem tud aludni, annyira hangos. Kérdezte, hogy engem nem zavar-e az a valami, tudok-e tőle éjjel pihenni. Felvilágosítottam, hogy én már évek óta nem lakom ebben a tömbházban, csak gyakran járok vissza egy gyerekkori barát-nőmhöz.

– De azért meghallgatja? – nézett rám reménykedően az idős asszony. Ezt a kérést nem lehetett elutasítani. Beléptem utána a pedáns, levendulaillatú garzonba, ahol apró csipketerítőkön kis fehér nipppek pihentek. Fürgén terelt a vélt zajforrás felé. Jó pár percet eltöltöttünk ott, fületünk, vára-koztunk, de én semmit sem hallottam, és ez be is vallottam vendéglátómnak. Látszott, hogy nem sikerült őt meggyőzőnöm, de azért rám mosolygott, és almával kínálta.

– A fiam hozta a napokban a piacról, finom, édes. Csak mindig túl sokat vesz, pedig én annyit eszem, mint egy madár. Vigyáznai kell a vonalakra – kacagott fel Amálka néni. – Még jöjjön be hozzám, ha erre jár – kérte, amikor kikísért. Nem csukta be rögtön maga után az ajtót, pár percet még elállt a lépcsőházban, mint aki titkon azt reméli, látogatója még visszatér egy kis időre.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Lehet pályázni mezei utak javítására

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium november másodikától meghirdette a mezőgazdasági utak (DR-27), valamint a meglévő vidéki utak korszerűsítésének (DR-28) támogatására szánt pályázatot a 2023-2027-es mezőgazdasági stratégia alapján. Az igénylők a pályázatot kezelő Vidéki Beruházásokat Finanszírozó Ügynökség (AFIR)

www.afir.ro honlapján nyújthatják be a pályázataikat 2024. február 29-ig. A DR-27 jelzésű pályázati kiírás keretösszege 100.000.000 euró, a korszerűsítésre (DR-28) 200.988.235 eurót szánunk. Az említett honlapon a finanszírozás (finanțare) elérhetőségen tölthető le a pályázati útmutató és a szükséges formanyomtatványok.

Tiltakoznak a lengyel szállítók

November 6-ától a lengyel szállítók bloká alá vonják az ukrán-lengyel határátkelőket, így tiltakozva az ellen, hogy az Európai Unió a gabonabehozatalhoz hasonlóan szabad kezet adott az ukrán szállítóknak az unión belül, így Lengyelországban. A tiltakozást szervező szakszervezeti vezető szerint az unió a kereskedelmi szigorítások mellett a szállításban is engedményeket tett az ukrán cégeknek, így egyesek olyan szállításokat is végeznek, amelyekhez nincs joguk Lengyelországban. A statisztikai

adatok szerint a háború előtt az ukrán szállítók mintegy 160.000-180.000 árutazási engedélyt kaptak, de ez nem jogosította fel őket, hogy az ország belterületén is végezzenek szolgáltatásokat. A lengyelországi infrastruktúrát kezelő minisztérium adatai szerint jelenleg havonta mintegy 40-50 ezer kamion lépi át a lengyel határt, kétszer annyi, mint a háború előtt, emiatt a lengyel szállítók veszítettek, ráadásul az orosz és a fehérorosz piac is bezárult előttük, így valamiféle megoldást szeretnének.

Folyósítják az APIA-előlegeket

Az Országos Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) hivatalos közleménye szerint október 16-ától folyósítják a gazdáknak a földalapú és egyéb támogatások összegét, de többen jelezték, hogy nem érkezett meg a pénz. Az első átutalások azonban november 3-án megjelentek a bankszámlákon, így pl. Olt, Beszterce-Naszód, Bihar, Neamț, Giurgiu és Maros megyében is vannak gazdák, akik megkapták a támogatást. A késés miatt az APIA illetékesek a bankokat okolják, van, ahol több napot is tart az átutalás, illetve vannak gazdák, akik különböző bankszám-

lákat adtak meg, így nem egyszerre kapták meg az összegeket, de az biztos, hogy e hónap közepéig majdnem mindenki megkaphatja a pénzt, hiszen nagy szükség van arra, hogy a jövő évi mezőgazdasági kampányra szánt inputokat megvásárolják. Hektáronként a fenntartóhatóságra (PD-01) 97,5715 eurót, visszacsatolt támogatásként (PD-02) 51,1365 eurót, illetve a fiatal farmereket segítő ún. kiegészítő támogatásra (PD-03) 46 eurót utalnak át. A gazdáknak a kiszámított összeg 70%-át utalják át ebben az időszakban az előre megállapított 4,9735 lejes árfolyamon.

Társult támogatások állattenyésztésre

November elsején hozták nyilvánosságra a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium www.madr.ro honlapján a 447/2023-as miniszteri rendeletet, amely a 2023-2027-es mezőgazdasági stratégia alapján meghatározta a társult támogatások összegét. A közleményben az áll, hogy a tervezetbe foglalt összegekkel elsősorban azoknak a gazdáknak az érdekeit vették figyelembe, akik kizárólag állattenyésztéssel foglalkoznak, és ezáltal a közvetlen (földalapú) támogatásokban részesülőkhöz hasonló elbánásban részesülnek.

Ha a feltételeknek eleget tesznek,

akkor állatonként a következő összegeket vehetik fel: tejhasznú szarvasmarháért (PD-21) 338 eurót, húshasznú szarvasmarháért (PD-22) 279 eurót, nőstény bivalyért (tej, PD-23) 169,19, míg juhok és kecskék esetén 16,9448 eurót. A rendelet elfogadásával lehetővé teszik, hogy az állattenyésztők e nehéz gazdasági helyzetben a támogatásnak köszönhetően megvásárolhassák a szükséges inputokat. A rendelettervezet a <https://www.madr.ro/proiecte-de-acte-normative/8578-proiect-ordin-modificare-omadr-nr-447-2023-01-11-2023.html> elérhetőségen tanulmányozható.

Az istvánházi gazdakör elnöke elégedett az ideai terméssel

Nagyon jó évet zárt, aki cukorrépat termesztett

Fülöp Zoltánnak, az istvánházi gazdakör elnökének portáját kerestük fel Cintos községi tereputunk során. Az udvaron, a raktárhelyiségben halomban állt a kukorica, zsákokban a lenmag. A gazda és felesége, Erika a gazdasági teendőkkkel volt elfoglalva. Nem csoda, hiszen évente több mint 120 hektár területet művelnek meg, ebből több mint 50 hektár saját föld.

Mezey Sarolta

Az állattenyésztéssel felhagytak, a nagykulturába vágta bele

Fülöp Zoltán a rendszerváltáskor 17 éves volt, Radnóton nehézgépezési iskolát végzett, majd 1993-ban bevonult katonának. Ekkor kezdtek visszaadni a földeket, a gyárak bezártak, nehéz volt munkahelyet találni, így maradt a mezőgazdaságban. 1997-ben több mint fél éven át Hollandiában tapasztalatszerésen vett részt, ahol megtanulta a modern gazdálkodás alapjait, itthon azonban nem volt elegendő pénz ahhoz, hogy a korszerű eszközöket megvásárolják. Fokozatosan kellett felfejleszteni a gazdaságot. Szarvasmarhákat vásároltak, öt tehénrel és egy növendékkel kezdték a gazdálkodást. 2003-ban már bővíteni kellett az istállót, 30 fejőstehenet és 11-12 növendékét tartottak, 2019-ben viszont felszámolták a szarvasmarha-állományt – jelenleg három fejőstehenet, sertéseket tartanak, jobbára a család számára –, s a nagykulturába művelésébe vágta bele.

Bevált az ötkultúrás vetésforgó

Tekintettel arra, hogy a déli megyékben az aszály miatt nagy gondok voltak, jelentős volt a termés kiesés, arról érdeklődünk, hogy milyen terméssel számolnak, s milyen nehézségekkel kellett szembenéznük az idén.

– A földterületeinket úgy osztottuk be, hogy 20-20 százalékon más-más kultúrát: kukoricát, búzát, napraforgót, lent és cukorrépat termesztünk. A búzát takarítottuk be először. Június elején volt egy jégverés, ennek ellenére is 6 tonnán felüli termést tudtunk betakarítani. Gondot jelent azonban az

Fülöp Zoltán mérlegeli a termés minőségét

értékesítés. Nem is adtuk el mind a búzát, csupán 65 tonnát, 80 tonna még raktáron van. Amit értékesítettünk, azért kilónként 85 banit kaptunk. A korábbi években 1 lej 60 banit kaptunk érte, a kétszeresét. Sajnos ez nagyon alacsony ár! Azért kell betartsuk a vetésforgót, hogy minden évben legyen egy olyan kultúra, ami jövedelmező, s így kiegyenlíti a másik veszteségét. Tavaly a len volt nyereséges, ugyanakkor a cukorrépa kimaradt, mert nem volt felvásárló, de idén, ahogy beindult a cukorgyár, ebből a kultúrából is termeltünk. Nagyon szép eredményt értünk el, több mint 57 tonnát hektáronként. A répát le is szállítottuk a marosludasi cukorgyárnak. Nagyon hálásak vagyunk, hogy a gyárat újraindították, nagyon jó árat fizettek a répáért, 45 eurót tonnánként a két évvel ezelőtti 26 euróhoz képest. Igaz, azóta a termelési költségek is nőttek, beleértve az üzemanyag árát – de a drágulás mégsem kétszeres! –, így a cukorrépával nagyon jó évet zártunk, akárcsak a többi gazda. Kukoricából 125 tonna volt leszerződötve, kilója 65 baniért. Az egyik fajta 10,5 tonnás hozamot biztosított, a másik, a FAO 350-es fajta 12 tonnát termelt. Ez nagyon szép termés – fogalmazott Fülöp Zoltán. Ha gyengébb lett volna a termés, 6-8 tonna körüli, akkor a költségeket sem hozzák ki.

Fotó: Nagy Tibor

Ami a lent illeti, ebből közel 19 hektáros területen termesztettek, szép termést értek el, kb. 32-35 tonnát hektáronként. Három partnerük van, akik felvásárolják a lenmagot. Napraforgóból hektáronként 3,1-3,6 tonna termés volt, ami szintén nagyon jónak számít.

De a felvásárlási ár nagyon alacsony: tavaly 2,30 lejért, idén 1,35 lejért adták el a napraforgó kilóját.

Hektáronként 3000 ezer lejes jövedelem kell a jó gazdálkodáshoz

– Egy jó gazdának, ahhoz hogy el tudja indítani a következő évet, jó gépeket tudjon vásárolni, illetve törleszteni tudja a gépvásárlásra felvett hitelt, ki tudja fizetni a föld bérleti díját, hektáronként 2500-3000 lejes jövedelme kell legyen. Ebből 900-1000 lejt fizetünk egy hektár föld bérlésére, 1000 lejt megy befektetésre, és 1000 lejt megmarad a gazdának, hiszen azért dolgozik egy éven át – mondta az istvánházi gazdakör elnöke.

Kérdésünkre, hogy ki segít a gazdaságban, elmondta, hogy a felesége a biztos munkatársa, aki, ha kell, felül a traktorra is. Szabad idejében a testvére is szívesen vállalja a munkát. A Fülöp családban két egyetemista lány van, mindketten a Sapientia tanolnak. A gazda szerint bátorítani kell a fiatalokat, hogy vágjanak bele a mezőgazdaságba, mert hosszú távon megéri ezzel foglalkozni.

Erika, a biztos munkatárs

Be kell fejezni a ratosnyai gátat!

(Folytatás az 1. oldalról)

Megkérdeztük *Cristina Puit*, a Maros Megyei Környezetvédelmi Felügyelőség ideiglenes főfelügyelőjét, aki azt nyilatkozta, hogy valóban létezik egy 1990-ben kibocsátott környezetvédelmi engedély, azonban azóta egyrészt a kitakarított terület helyére egy erdő nőtt, másrészt változtak a környezetvédelmi törvények, jogszabályok, amelyek jóval szigorúbbak, mint a rendszerváltást követő időszakban. (Sz. m.: Azóta Románia az Európai Unió tagja lett, és számos jogszabályt, így a környezetvédelemre vonatkozóakat is igazítani kellett az unió elvárásainak megfelelően.)

Az ügyben felkerestük *Antal Lórántot*, a szenátus energetikai és bányászati szakbizottságának RMDSZ-es elnökét.

Amikor az említett sürgősségi kormányrendeletet a parlament elfogadta, az RMDSZ a kormánykoalíció tagja volt. A szenátor az energetikai és bányászati szakbizottság elnökeként vezette azt a (gazdasági bizottság tagjaival közösen) tartott gyűlést, amelyen kilenc más hasonló energetikai létesítménnyel együtt a ratosnyai gátat is fontos közérdekű objektumnak nyilvánították. Ezek többnyire olyan vízi erőművek, amelyeknek elkezdődött az építése, de valamilyen ok miatt nem fejeződött be, illetve erre a listára került a radnóti hőerőmű is. Az objektumokat ezáltal energetikai szempontból stratégiai fontosságúnak nyilvánították, és ennek alapján döntöttek úgy, hogy felgyorsítják azokat a folyamatokat, amelyekkel befejezhetik a beruházásokat, és így megnövelik a régió, az ország villamosenergia-termelő kapacitását. A bizottsági ülésen jelen voltak környezetvédő civil szervezetek képviselői és magánszemélyek is, és vita alakult ki az ügyről. Utólag az RMDSZ is elfogadta a sürgősségi kormányrendeletet jóváhagyó törvényt, amelyet megjelenése után megvétózott az ombudsmanon keresztül az Alkotmánybíróságnál az USR. Ezt a keresetet utasították el.

– A szakbizottsági vita során az a világos álláspontunk alakult ki, hogy stratégiaiilag teljesen elhibázottnak tartjuk Ratosnya esetében, hogy a létesítmény szinte készen van, de e fontos energetikai létesítmény teljes befejezése és üzembe helyezése környezetvédelmi szempontok miatt leállt. Logikátlanunk tartjuk, hogy az állam elköltött egy csomó pénzt, a munkálatok 99%-ban elkészültek, és egy élőlény miatt nem lehet befejezni a beruházást. Lebontani már nem lehet a betonrengeteget, és ha a környezetvédelem szempontjából közelítjük meg a kérdést, akkor is észszerűbb a gátat üzembe helyezni, a gyűjtőtavat kialakítani, mint ezt az állapotot fenntartani. Erdély hadilábon áll a villamosenergia-termeléssel, gyakoriak az áramkiesések a hálózatban, a ratosnyai erőmű tulajdonképpen olcsó áramot termelne és szolgáltatna a rendszerbe, amivel kiegyenlítjük majd a piacot. Emellett pedig tudni kell azt is, hogy olyan geopolitikai helyzetben vagyunk, amikor fontos az energetikai függetlenség még akkor is, ha összekötött piacról van szó. Ebben az értelemben

viszont az energetikai függetlenség nem azt jelenti, hogy elszigeteljük magunkat Európa, a világ rendszerétől. Saját forrásokból előállítjuk az energiahordozókat, és ha többlettermelésünk van, akár exportálhatjuk is, mintsem hogy behozatalra szoruljunk, ahogyan jelenleg. Azt gondolom, hogy Románia

energetikai szempontjából fontos döntés született, amely mindannyiunk javát szolgálja – mondta a szenátor, majd hozzátette, hogy nem kerül meg a környezetvédelmi eljárást. Szerinte a hatástanulmányok megvannak, nem ez akadályozta a munkálatokat. Nem értelmezhetnek visszamenőleg egy ki-

bocsátott engedélyt, ha ezt már elfogadták. Az építkezés alá kerülő területet ki lehet venni a Natura 2000-es természetvédelmi övezeti besorolásból, volt már erre precedens Ausztriában is. Meg lehet találni az egyensúlyt a gazdasági és a környezetvédelmi érdek között.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Korántsem lesz sikertörténet a Cybertruck

Már közel négy év eltelt azóta, hogy a Tesla bejelentette az eddigi autózás talán legmegosztóbb típusát, a Cybertruckot. Akkoriban a vállalat vezetője, Elon Musk úgy fogalmazott, hogy körülbelül másfél év múlva a típus első példányai megérkezhetnek a vásárlókhoz. Persze már akkor sejteni lehetett, hogy ez is csak egy a Tesla-vezér sok nagy ígérete közül. Most is a szkeptikusoknak lett igaz: négy évnek kellett eltelnie, mire a típus valóban megérkezhet az első vásárlókhoz. Egész pontosan november 30-án lesz az ünnepélyes első átadás, ezt követően pedig szép fokozatosan fogják leszállítani az autót.

A Cybertruck kapcsán nem be-

szélhetünk arany középútról, talán ez az a típus, amelyik a leginkább megosztja a közvéleményt. Van, aki rajong érte, és megvan az a tábor is, amelyik egy formátlan, ronda tárgynak tartja. Bármelyik csoportba is tartozunk, azt látni kell, hogy a Tesla különleges elektromos terepjárója egy új kezdet az autózásban, ami forradalmian új megoldásokat tartalmaz. Ezen újítások ára pedig az, hogy a fejlesztés és a gyártás során a Tesla jó pár kihívással találkozott, vagyis hiába fogják megkapni az első példányokat a hónap végén az első megrendelők, messze még a fény annak a bizonyos alagútnak a végén.

Ezt bizonyítja az is, hogy maga Elon Musk is erős szavakkal beszélt

a futurisztikus pickuperől a közelmúltban. Így fogalmazott: „Megastuk a saját sírunkat a Cybertruckkal!” A vállalatvezető magyarázta is ezen állítását, mondván, hogy óriási kihívás lesz felfuttatni a gyártást, és pozitív irányba billenteni a bevétel mérlegét. Elon Musk szerint a pickup egyike azoknak a speciális termékeknek, amelyek hosszú idő alatt csak egyszer fordulnak elő, viszont ezeknek a „speciális termékeknek” van egy hatalmas átka is: nagyon nehéz piacra dobni és nagy tételben gyártani őket, különösen olyan formában, hogy ez kifizetődő legyen. Ezt a Tesla-vezér is belátta, hiszen beszámolójában arra is kitért, hogy a vállalat számára kiemelten nehéz lesz úgy gyártani a Cybertruckot, hogy az egyszerre hozzon nyereséget, és közben ne legyen megfizethetetlenül drága. A gyártási folyamatokban az igazi kihívást a típus szokatlan felépítése és a gyártáshoz használt innovatív technológiák, illetve anyagok jelentik. Utóbbiak a gyártást végző vállalat számára is sokba kerülnek, előbbieket pedig számolni kell egy megtérülési rátával, valamint az amortizációval is.

Ennek tekintetében a Tesla nem számíthat túl sok bevételre a Cybertruckból, és akkor még finoman fogalmaztunk. Az pedig a jövő zenéje, hogy mennyire válnak be a Tesla hatótávra és gyorsulásra vo-

A Tesla Roadster első generációja, ezzel a típussal kezdődött el a vállalat története

Forrás: Wikipédia

natkozó ígéretei. Amennyiben a pickup alulmarad ezekben, számítani lehet arra, hogy csökkenni fog az érdeklődés is iránta. Ez pedig most igazán nem tenne jót a vállalatnak, hiszen Elon Musk szavai a Cybertruckkal kapcsolatban korántsem nyugtázták le a befektetőket és a részvényeseket. Ahogyan az sem segítette a részvényárfolyamok alakulását, hogy Elon Musk sorra bújt ki a kritikus kérdések elől a harmadik negyedéves pénzügyi beszámoló alkalmával, ahol a Cybertruck helyzetéről is beszélt. A tőzsdepiac pedig gyorsan be is árazta a vezető megnyilvánulását. Az eseményt követően a Tesla részvényei 10%-kal estek. A teljes kép érdekében ennél a résznél meg kell említeni, hogy nemcsak Elon Musk szereplése okozta a drasztikus csökkenést az árfolyamban, hanem az is, hogy a Tesla alulteljesített a kitűzött pénzügyi céljait illetően. 24,256 milliárd dolláros bevétellel számoltak, illetve részvényenként 0,73 dolláros nyereséggel, ezzel szemben „csak” 23,350 milliárd dollár folyt be a vállalat kasszájába, a részvények pedig mindössze 0,66 dollárt hoztak. Egészen biztosak lehetünk abban, hogy ez sem tetszett a befektetőknek, a rossz hírek pedig komoly árfolyamzuhanáshoz vezettek.

Ezzel együtt sem kell félni a Teslát, megtalálják a módját annak,

hogy ismét felfele mozduljanak el a pénzügyi mutatók. Viszont egy hosszú távú növekedéshez az egyre élesedő elektromosautó-piacon nem lesz elég annyit mondani, hogy ez globálisan a legdinamikusabb fejlődő vállalat. Szükség lesz valamilyen konkrét eredményre is. Lehet a Cybertruck is egy ilyen szint, viszont ahogy Elon Musk beszámolójából következtetni lehet, nem ez fog magas árbevételt és részvényárfolyam-növekedést hozni a vállalatnak.

A rossz hírek mellett viszont van, aminek örvendhet a Tesla. Október végén jelentették be, hogy Európában egymillió autót adtak el. Kontinensünkre még 14 évvel ezelőtt az első generációs Tesla Roadsterrel jött be a vállalat. A szisztematikusan bővített modellkínálattal és a gyártási kapacitások fejlesztésével, na meg azzal, hogy az elektromos autók piaca is folyamatosan bővült ebben az időben, sikerült elérniük, hogy közel másfél évtized után egymillió autót adjanak el. Az utóbbi években pedig lényegében „kilőtt” az eladásuk, és figyelve a piaci trendeket, egyáltalán nem kizárt, hogy ez a jövőben is folytatódni fog. Különösen akkor, ha nem kapnak egy igazán komoly ellenfelet, mint például a kínai BYD, ami már meg is vetette a lábát Kelet-Európában.

Tesla Cybertruck

Forrás: Tesla

A kínai gyártók támaszthatják fel az egyterűeket?

Miközben a nagy európai autógyártók sorra mellőzik a hagyományos formájú autót az SUV-k javára, a kínaiak látnak még fantáziát az egykoron nagy népszerűségnek örvendő formákban. Immáron a Dongfeng is rendelkezik ilyennel, és az XPeng is készül a sajátjával, az X9-cel. Utóbbiról már most, a megjelenése előtt sokat tudni, a hivatalos jóváhagyásoknak köszönhetően. Egy 5,4 méter hosszú, közel 2 méter széles és 1,8 méter magas autóról van szó, amelynek bő 3,1 méter a tengelytávja. Utóbbi azt jelenti, hogy egy kellőképpen tágas utasteret fog garantálni, amely akár 6-7 személy számára is megfelelő lehet.

Szintén a hivatalos jóváhagyások adataiból derül ki, hogy az elektromos egyterű kétféle teljesítmény-

szinttel fog készülni. Lesz belőle egy elsőkerék-meghajtású, lítium-vas-foszfát (LFP) akkumulátor-csomaggal szerelt, 319 lóerős változat, és egy kétmotoros, összkerek-meghajtású, 500 lóerősnél is erősebb kialakítás, amely nikkell-mangán-kobalt (NMC) akkumulátort fog kapni.

A többi információ az XPeng X9 kapcsán a bemutatás után várható, amire a gyártó szerint már nem kell sokat várni. Az már egy másik kérdés, hogy a típust elhozzák-e Európába, azonban gyanítani lehet, hogy nem. A kínai gyártó is minden bizonnyal tart attól, hogy nem lesz kelendő a modell, elvégre az egykoron nagy eladásokat produkáló típusok jelentős része mára már nem létezik.

XPeng X9

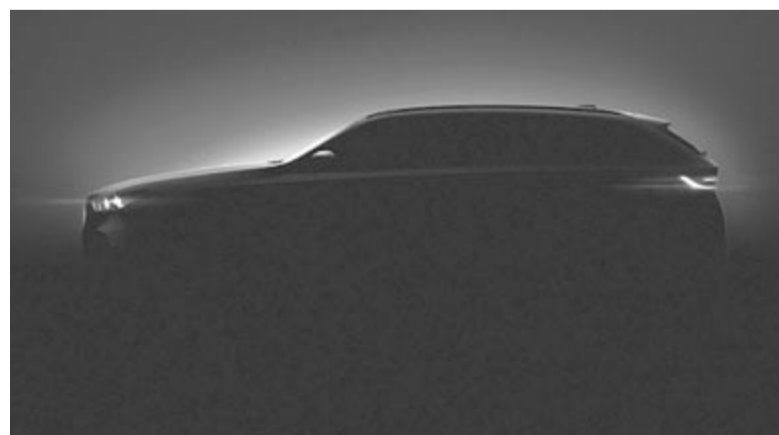
Forrás: XPeng

Jövőben érkeznek az új BMW 5 Touring

A bajor márka már egy ideje bemutatta az új ötös széria szedán változatát, viszont a kombi (vagy ahogy ők nevezik: Touring) változatról eddig semmi hír nem volt. Nemrég azonban kiszivárogtak a prémium kombi szabadalmi képei. Erre pedig a BMW-nek is lépnie kellett valamit.

Gyorsan közzé is tettek egy képet, ahol az autó sziluettje látszik, és ezzel egy időben bejelentették, hogy az új BMW 5 Touringot jövő év tavaszán fogják bemutatni, szemben azokkal a pletykákkal, amelyek azt állították, hogy még az idén hivatalosan leleplezhetik a típust.

A sziluetten túlmenően nem sok mindent árultak el a típusról, a gyártó annyit tett nyilvánossá, hogy a kombi kivitelezés is alapvetően a szedánéval megegyező hajtáslánccal fog kapni, vagy lehet számítani egy mild hibridre, egy plug-in hibridre és egy elektromos kivitelezésre is. A sejtelmes megfogalmazás azonban jelenthet valamit, egyáltalán nem lehet kizárni, hogy a BMW készül valamilyen különlegességgel az új 5-ös Touring bevezetése alkalmából, viszont ezt lehet, hogy csak tavasszal fogjuk megtudni.

Az új BMW 5 Touring sziluettje

Forrás: BMW

Bajnokok Ligája: a mai program

A csoportkör negyedik fordulójával folytatódik ma a labdarúgó Bajnokok Ligája.

A program:

* A csoport, 22 óra: Bayern München (német) – Galatasaray (török) (TV: DigiSport 3, Prima Sport 3), FC Koppenhága (dán) – Manchester United (angol) (DigiSport 1). A csoport állása: 1. Bayern München 9 pont, 2. Galatasaray 4, 3. Manchester United 3, 4. Koppenhága 1.

* B csoport, 22 óra: Arsenal (angol) – Sevilla (spanyol) (DigiSport 4, Prima Sport 1), PSV Eindhoven (holland) – Lens (francia). A csoport állása: 1. Arsenal 6 pont, 2.

Lens 5, 3. Sevilla 2 (4-5), 4. PSV 2 (3-7).

* C csoport: SSC Napoli (olasz) – Union Berlin (német) (19.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1), Real Madrid (spanyol) – Braga (portugál) (22.00, DigiSport 2, Prima Sport 2). A csoport állása: 1. Real Madrid 9 pont, 2. Napoli 6, 3. Braga 3, 4. Union Berlin 0.

* D csoport: Real Sociedad (spanyol) – Benfica (portugál) (19.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2), Salzburg (osztrák) – Internazionale (olasz) (22.00). A csoport állása: 1. Real Sociedad 7 pont (4-1), 2. Internazionale 7 (4-2), 3. Salzburg 3, 4. Benfica 0.

Marad az egy rúgott gól

Az 1. liga nyolcadik fordulójában is alulmaradt az ACS Marosvásárhely női labdarúgócsapata, így továbbra is pont nélkül sereghajtó a tabellán. Mi több, ezúttal sem sikerült gólt rúgnia, az ellenfél, a Besztercei Gloria 3-0-ra nyert. Így nyolc forduló után is egyetlen szerzett találat maradt, a kapott gólok tekintetében viszont már 36-nál tart, ami mérkőzésenként 4,5-öt jelent...

Kedden a marosvásárhelyi csapat a Temesvári Politehnica vendége lesz, amely ellen az egyetlen gólját szerezte, vasárnap pedig a Nagykomlósi Banat Girls csapatát fogadja.

Női labdarúgó Szuperliga, 8. forduló: Kolozsvári FCU – Nagykomlósi Banat Girls 1-1, ACS Marosvásárhely – Beszterce-Naszódi Gloria 2018 0-3, Konstancai FCV Farul – CSM Alexandria 5-0, FK Csíkszereda – Temesvári Politehnica 3-3.

A magyar válogatott döntetlent játszott Belfastban

A magyar női labdarúgó-válogatott 1-1-es döntetlent játszott Észak-Írország vendégeként a Nemzetek Ligája B divíziójában, Belfastban. Zeller az 56. percen vezetéshez juttatta csapatát, a házigazdák Maxwell 80. percen szerzett találatával egyenlítették. A döntetlennel Magyarország megőrizte második helyét a kvartett tabelláján.

Az ugyancsak a B divízióban érdekelt román együttes 1-0-ra kikapott Szlovákiában. Az alakulat továbbra is nyeretlen, és kvartettje utolsó helyén áll 1 ponttal.

Válságtanácskozás Sepsiszentgyörgyön

Ultimátumot adott a Sepsi OSK labdarúgóklub vezetősége a csapat edzőjének és játékosainak: a még a hétfőn este zárult, 15. fordulót megelőzően megfogalmazott ukáz szerint a válogatott Eb-selejtező mérkőzései miatt következő bajnoki szünet előtt minimum négy pontot kell szerezniük, de a játékon is érződnie kell a javulásnak, ellenkező esetben megválhatnak a szakvezetőtől, de a téli szünetben több labdarúgótól is.

A válságtanácskozást Diószegi László klubtulajdonos a gyalázatos vajdahunyadi kupateljesítmény után hívta össze (ismert, a Sepsi OSK kikapott, így elvesztette to-

vábbjutási, ezzel címvédési esélyét is a sorozatban), s Liviu Ciobotariu vezetőedző megígérte, hogy sokkal rövidebbre fogja majd a játékosokat. A csapatban egyébként a tulajdonos szerint klikkek alakultak ki, és meglepetésre több botrány is kirobbant. Francisco Junior eltűnt a keretből, miután kiderült, hogy a klub egyik játékosát ittas vezetéssel kapták hajnali háromkor, Vajdahunyadon pedig Ciobotariu már a 13. percen lehívta Mateit, mint kiderült, nem sérülés, hanem taktikai figyelmetlenség miatt. Állítólag ezt követően négy szemközti beszélgetést is folytatott az edző és a játékos.

Diószegi László szerint a labdarúgók megértették, hogy nem a társakban, hanem saját magukban kell keresniük a hibát. „Az idén, noha volt néhány győzelem is, még egyszer sem játszott igazán jól a csapat” – mondta.

Hogy milyen hatása volt az ultimátumnak, láthattuk: a Sepsi OSK szombaton csak 0-0-ra játszott hazai pályán a Petrolul 52 ellen. Borítékolható, ezen a meccsen számítottak három pontra a vezetők, s a következőn egyre. Bár a kitűzött

Eredményjelző

* Szuperliga, 15. forduló: Aradi UTA – Bukaresti Dinamo 1948 2-1, Nagyszebeni Hermannstadt – Kolozsvári CFR 1907 1-0.

* 2. liga, 12. forduló: Unirea 04 Slobozia – Bodzavásári Gloria 0-1. Az élcsoport: 1. Sellemberki CSC 1599 27 pont, 2. Vajdahunyadi Corvinul 1921 24 (20-11), 3. Unirea 04 Slobozia 24 (12-5).

* NB II, 14. forduló: Vasas FC – Budapest Honvéd 3-0. Az élcsoport: 1. ETO FC Győr 32 pont, 2. Nyíregyháza Spartacus FC 31, 3. Vasas FC 27 (32-15), 4. HR-Rent Kozármisleny 27 (25-15).

A Petrolul 52 ellenében csak a döntetlen jött össze, így a Rapid 1923-mal szemben kötelező lesz a győzelem. Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

négy pontos cél még így is megvalósítható, a csapat sokat rontott a helyzetén, hiszen péntek este az FCSB otthonában éppen győztes Rapid 1923 érkezik Háromszékre, élén a Sepsi OSK korábbi sikerred-

zőjével, Cristiano Bergodival, és a fővárosi gárdát vitathatatlanul nehezebb legyőzni, mint a ploiești-it.

Viszont az adott helyzetben kötelező. (bálint)

A tabella

1. FCSB	15	9	4	2	28-15	31
2. CFR 1907	15	9	3	3	28-14	30
3. Rapid 1923	15	8	5	2	31-17	29
4. Hermannstadt	15	5	8	2	23-15	23
5. CSU Craiova	15	6	5	4	21-16	23
6. Petrolul 52	15	4	9	2	19-16	21
7. FCV Farul	15	6	3	6	21-23	21
8. Sepsi OSK	15	5	4	6	18-18	19
9. Kolozsvári FCU	15	4	7	4	22-23	19
10. UTA	15	4	6	5	17-21	18
11. SC Oțelul	15	2	11	2	12-12	17
12. CSM Politehnica	15	4	5	6	16-20	17
13. FC Voluntari	15	4	4	7	17-26	16
14. U 1948 Craiova	15	4	3	8	24-28	15
15. Dinamo 1948	15	2	4	9	9-26	10
16. Botosáni FC	15	0	7	8	14-30	7

Petry Zsolt a Samsunspor kapusedzője

Petry Zsolt a török labdarúgó-élvonalban utolsó előtti Samsunspor-nál kapusedző lett. Az 57 esztendő szakember így újra együtt dolgozhat a nemrég kinevezett német vezetőedzővel, Markus Gisdollal, akinek a munkáját korábban a Hoffenheimnál is segíthette.

A korábbi 38-szoros magyar válogatott futballista legutóbb a Hertha BSC-nél volt kapusedző. A berlini gárda 2021 áprilisában a Magyar Nemzetnek adott interjújában a bevándorlással és az azonos neműek házasságával kapcsolatban tett kijelentései miatt vált meg tőle, azóta nem dolgozott profi klubnál.

A Samsunspor tíz forduló alatt szerzett 5 pontjával utolsó előtti a 20 együttest felvonultató török élvonalban.

A végén hiányzott az első tíz perc

Bálint Zsombor

Harmadik mérkőzését is elveszítette a marosvásárhelyi városi sportklub női kosárlabdacsapata a bajnokságban.

A kizárólag belföldi játékosokat használó Rapid otthonában bűnrösszul kezdett a Florentina Pora által irányított alakulat, négy perc kellett az első pontok megszerzéséig, s az első tíz percen mindössze öt pontot tudott szerezni. A mélyrepülés a második negyed elején is folytatódott, míg az ellenfél 21 pontra is elhúzott. Nos, ez az időszak nagyon sokat nyomott a latban a végén, hiszen ebből a hátrányból is sikerült egyenlíteni, sőt öt pontos előnyre is szert tenni a negyedik negyed

elejére. A fordítás azonban nagyon sokat kivett a csapatból, a fejben elfáradt játékosok pedig a végére ismét átengedték a kezdeményezést a bukarestieknek. Azonban mi lett volna, ha már az első negyedben nekifognak koraszorin, nem csupán -21 pont után?

Igen feltűnő, hogy a marosvásárhelyi csapatnak nincs olyan játékirányítója, aki képes labdával átjutni a felezővonalon kosár alóli bedobás után, innen következett a kezdőkre jellemző nyolc másodperces hiba, de néha súlyos hiányosságok mutatkoztak a labdakezelés minőségében is (magyarul: egyszerű labdákat nem tudtak megfogni vagy kiejtettek). Míg Ardelean és Bobar révén a lepattanózt sikerült uralni, a szabaddobások terén

van még amit gyakorolni, hiszen a 16 dobásból nyolc kimaradt, ami éppen annyi pontot jelent, ahány szükséges lett volna a győzelemhez. És ha az előző meccsen csupán az első negyedben 8/10-es volt a triplamutató, ezúttal összesen volt nyolc hármas, elsősorban Ardelean és Cortez révén, míg a többiek esetében sok esetben bátorság sincs a dobás elvállalásához.

A Kolozsvár elleni mérkőzés után újabb olyan meccsen van túl a CSM, amely a végén csúszott ki a csapat kezéből, s mintha a kispad sem lett volna a helyzet magaslatán a döntő percekben. Következik a Konstanca elleni hazai találkozó, márpedig a tengerpartiak idén Sepsiszentgyörgy egyeduralmát akarják megpróbálni megingatni...

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Negyedik a magyarok az erőssorrendben, Románia a 31.

A nemzetközi szövetség (FIBA) a negyedik helyre rangsorolta a magyar női kosárlabda-válogatottat a holnap kezdődő Európa-bajnoki selejtezősorozat mezőnyében.

A 36 országot felölelő erőssorrend taglalása során a FIBA szakírója kiemelte: a júniusi Eb szellemiségét kell továbbvinni, Székely Norbert szövetségi kapitány együttese a negyedik helyen végzett Ljubljánban. Paul Nilsen közölte, a magyarok nem elégedhetnek meg a helyzetükkel, és kemény munkára, valamint „gyilkos ösztönrre” van szükségük. Ebben fontos a kiváló játékosállomány és a remek szakvezető szerepe, aki a palánk alatt olyan kiváló magas emberekre számíthat, mint Határ Bernadett, Kiss Virág és Goree Cyesha.

Az erőssorrendet az Eb-ezüstérmes spanyolok vezetik, mögöttük a címvédő belgák, majd a Szlovéniában bronzérmes franciák következnek. Románia a 31. helyen áll, csak Izlandot, Ausztriát, Írországot, Észak-Macedóniát és Azerbajdzsánt előzi meg a válogatott.

A 40. Eb-nek Csehország, Németország, Görögország és Olaszország ad otthont 2025-ben, ez lesz az első alkalom, hogy négy országban rendezik meg a kontinenstornát. A kvalifikációs sorozat további mérkőzéseit 2024. november 7-én és 10-én, továbbá 2025. február 6-án és 9-én tartják. Magyarország Szlovéniával, Finnországgal és Bulgáriával, Románia Törökországgal, Izlanddal és Szlovákiával szerepel azonos selejtezőcsoportban.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 3. forduló: Bukaresti Rapid – Marosvásárhelyi CSM 67:60 (19-5, 19-22, 5-18, 24-15).

Bukarest, Rapid-csarnok, 100 néző. Vezette: Diana Oprea (Brassó), Tiberiu Trif (Brassó), Patricia Handrea (Bukarest). Ellenőr: Stelian Bănică (Bukarest).

Rapid: Panait 13 pont (2), Stănicu 13 (1), Duță 10 (2), Dumitru 8, Alexe 8, Manea 7 (1), Frîncu 3 (1), Vasile 3 (1), B. Sîrbu 2, L. Sîrbu. Kispadon: Neagu.

CSM: Ardelean 20 pont (3), Cortez 16 (4), Bobar 8, Sólyom 7, Plavițu 5 (1), Domokos 3, Feișeș 1, Czimbalmos, Ciciovan, Axintie. Kispadon: Brefelean.

Eredményjelző

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 3. forduló: CSM Târgoviște – Brassói Olimpia 93:60, Bukaresti Rapid – Marosvásárhelyi CSM 67:60, Kolozsvári U – Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC 48:81, Konstancai CSM – Aradi FCC december 4-én. Az előző fordulóból: Brassói Olimpia – Konstancai CSM 65:71.

Petíció a Mobex helyére tervezett lakópark ügyében

2023. november 6-án a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalnak is benyújtották a környékbeli utcák lakói azt a petíciót, amelyben a néhai Mobex bútorgyár helyére tervezett lakópark ügyében foglalnak állást. A szerkesztőségünknek is elküldött petíciót az alábbiakban tesszük közzé.

Alulírottak, a marosvásárhelyi Berek (Livezii), Őzike (Căprioarei) és Kós Károly utcák lakói a helyi sajtóból értesültünk arról, hogy egy ingatlanbefektető egy nagy méretű lakópark létrehozását tervezi a 9,2 hektáros Mobex bútorgyár területén, amely 7–16 emeletes tömbházakat, 700 lakást, 1170 parkolót, több üzletet és egy nagy bevásárlóközpontot, valamint egy szállodát foglalna magába.

Úgy gondoljuk, hogy ez a terv rendkívül káros mind a környék, mind az egész város lakóira nézve, hiszen a szűk utcákban található, legfennebb egyemeletes, kertes lakóházak mellé felépítendő felhőkarcolók és üzletkomplexumok nemcsak a környékbeliek nyugalmát és életminőségét, hanem a Vikend szabadidőközpont tevékenységét is súlyosan károsítanák.

Kérjük, módosítsák a városháza elé terjesztett tervet úgy, hogy a tömbházak magassága ne haladja meg a 3–4 emeletet, a lakások száma pedig a 100–150-et. Az üzletek ne legyenek túl nagyok, hogy ne befolyásolják a környék urbanizációs egyensúlyát, és építsenek autós bejárátokat a lakópark irányába a Margaréta (Margaretelor) és Csónakos (Luntrașilor) utcák felől is.

A környék csendes, szűk utcákból áll, amelyek nagy részében régi, legfennebb egyemeletes, kertes házak találhatók, így a tervezett beruházás által egy undorító kontraszt jönne létre, sőt, a város szempontjából különösen fontos Vikend szabadidőközpont is elvesztené megszokott, hagyományos jellegét.

Az alábbiakban felsorolunk néhány érvert álláspontunk alátámasztására:

1. Az infrastruktúrára gyakorolt hatás. A túlméretezett ingatlanfejlesztés megterhelné az út-, víz-, csatorna-, gáz- és villanyhálózatot,

amit az igényeknek megfelelően bővíteni és fejleszteni kellene.

2. Közlekedés. Egy ilyen nagy méretű fejlesztés jelentős forgalmat hozna létre, emellett növelné a forgalmi dugók kockázatát, és rontaná a környékbeli lakosok életminőségét.

3. A környék hangulatának megváltozása. A csendes kis utcák hangulata a 700 tömbházak, illetve a 7–16 emeletes épületek megépítésével teljesen megszűnne, átalakulna.

4. A környezetre gyakorolt hatás. A fejlesztés negatív hatással lehet a környezetre, hiszen a nagy autósforgalom, a túl magas épületek, valamint a zöldövezet hiánya egyaránt rontja a környezetet.

5. A kontextusnak megfelelő fejlesztés. A tömbházak méretének, valamint az épületek számának csökkentése által harmonikusabb összkép alakulna ki a környező utcák, a Vikendtelep és a lakópark között.

6. Közösségi egyeztetés. A döntéshozatali folyamatnak fontos része kell legyen az önkormányzati képviselők helyszíni konzultációja a helyi lakosokkal, ahol mindenki elmondhatná a véleményét a projekttel kapcsolatban.

7. Negatív hatás a Vikendtelepre. Egy ilyen nagy méretű ingatlanfejlesztés a forgalom túlterhelése és az éktelen tömbházak látványa miatt lényegesen rontaná a látogatók minőségi élményét.

8. Autós megközelíthetőség. A tervben javasolt 1170 parkolóhelyhez csak egy kis bekötőtű van tervezve, a jelenlegi Mobex-parkolóból a vasúti átjáróig, ami nem elegendő az akadálymentes közlekedéshez, és emiatt szűkés lenne más közvetlen bejáratokra is a Margaréta (Margaretelor) és a Csónakos (Luntrașilor) utcákból.

Kérjük, módosítsák a terveket a fent említett szempontok alapján!

Elmeretúr gólyabál

November 14-én, kedden délután 5 órától kerül megrendezésre a Református Kollégium gólyabálja a Mihai Eneșcu Ifjúsági Házban. Az idei téma az elmeegógyítás körül forog, ezért kapta az Elmeretúr címet. A gólyabállal kapcsolatosan megkérdeztük az egyik tizenkettedik osztályos szervezőt, Kovács Saroltát, aki elárulta, hogyan is zajlanak az előkészületek.

Labancz Csenge

– Eddig egy közös próbát tartottunk, ahol minden gólya jelen volt, és az egyéni próbákban tudtunkkal minden a legnagyobb rendben zajlik. A közös próbán kisebb-nagyobb sikerrel mindenkinek összejött az előadása, viszont azóta még javában csiszoltak a produkcióikon. Szóval, amennyire lehetett, ők a maximumot nyújtották. Az elején nyilván voltak nehézségek, ugye a gólyáknak ez új környezet, új és idegen emberek között vannak, az elején nehezen oldódtak fel, egypár próba után már könnyebben ment, de a lámpalázat azért még mindig

le kell küzdeni – árulta el Sarolta.

Kérésünkre elmondta azt is, hogy tanáraik is támogatást nyújtanak a szervezésben, főként a tizenkettedikesek osztályfőnökei mindenben segítenek diákjaiknak. Nehéz ugyan tizenkettedikesként a tanulást összeegyeztetni a szervezéssel, viszont nagyon jól össze tudják hangolni a két dolgot, és tanáraik is izgatottan várják már, hogy hogyan fog sikerülni az előadás.

A kilencedikesek számára ez egy nagy mérföldkő a középiskolai életben, ugyanis a gólyabál egy olyan alkalom számukra, amikor bemutatkozhatnak a felsőbb osztályoknak, megmutathatják tehetségüket, rátermettségüket. Számukra mindig van egy összerázó hétvége, amikor egy kiránduláson jobban megismerhetik egymást, illetve osztályfőnököket. A gólyabál viszont az az alkalom, ahol bemutatkozhatnak a nagyobb társaiknak is. A felkészülésükben a tizenkettedikes diákok mindenben segítenek nekik, ötletekkel, tanácsokkal látják el őket. Megkérdeztük azt is, hogy a kilencedikesek mennyire lelkesednek ezekért az alkalmakért, amire a következő választ kaptuk:

– Ha az előválogatót nézzük, ott voltak páran, akik ellógtak a válogatóról, ezzel kinyilvánították, hogy őket egyáltalán nem érdekli ez, viszont voltak olyanok is, akik eljöttek a válogatóra, azonban elmondták, hogy ők nem szeretnének gólyák lenni. De a többség nagyon izgatottan, lelkesen várta, hogy be tudjon csatlakozni a rendezvénybe és ezáltal az egész Refi közösségi életébe.

A gólyabál az új diákok számára jó alkalom arra is, hogy a kollégium közösségi életébe jobban beilleszkedjenek, részt vegyenek benne. Nem mindenki szeret a figyelem középpontjában lenni, és nem mindenki akar szerepelni, viszont a kilencedikesek (akár résztvevőként, akár nézőként) nagyon várják, hogy láthassák diáktársaik produkcióit.

Arról is beszélgettünk, hogy a válogató hogyan zajlott le.

– Eleinte nagyon nehezen tudtuk eldönteni, hogy mi alapján válogassuk ki a gólyákat. Két fordulót tartottunk. Az elsőben minden kilencedikest oda hívtunk, ahol improvizáltak és táncoltak, és aki tudott énekelni, azt is megmutathatta. A második fordulóba kiválasztot-

tunk 24+ embert, közülük lettek kiválasztva a jelenlegi gólyák. A második fordulón a saját produkcióikat mutathatták be. A válogatók lényege tehát az volt, hogy mindenki megmutathassa azt, hogy miben tehetséges.

Megkérdeztük azt is Saroltától, hogy mi várható a gólyabállal, illetve milyen produkciókkal készülnek.

– Az egész előadást úgy terveztük, hogy egy „elmeegógyintézetben” fog lezajlani, ami a díszletek szerint is így fog kinézni, és a bemondók is „orvosok” lesznek.

A gólyák a páciensek, valamilyen oknál fogva bekerültek az intézetbe, és a produkcióik elején mindig a függőségük rabjai, de a produkció végére ebből felszabadulnak.

Lesz, aki énekelni, táncolni, de olyan is akad, aki improvizálni fog, illetve aki saját szerzeménnyel/írassal fog majd fellépni.

Igyekszünk a színvonalasságra törekedni a produkciók során, és minél változatosabb előadást megtervezni, ami teljesen leköti a nézők figyelmét. A produkciókat a zsűri pontozza, és majd eldönti, hogy ki lesz a gólyakirálynő és gólyakirály.

Végezetül megkérdeztük Saroltától, hogy mennyire kihívás egy tizenkettedikes számára a gólyabál szervezése:

– Nyilván tizenkettedikesként elég nehéz összeegyeztetni a tanulást, a felmérére készülést a gólyabállal szervezésével, viszont ezt szerintem eléggé jól meg tudjuk oldani az osztályfőnökök segítségével. Az is hatalmas felelősség, hogy mi mentorálunk kilencedikeseket, és olyan produkciót kell nekik összeállítani, amivel 200–250 ember elé ki lehet állni. A másik, hogy a gólyabállal fontos ügy felépíteni, hogy a közönségnek is élvezhető legyen. Szóval az nagyon nagy felelősség, hogy egy olyan előadást állítsunk össze, ami nem lesz unalmas egy idő után, hanem fenntartja a közönségnek az érdeklődését.

A két tizenkettedikes osztály nagyon lelkesen áll hozzá a szervezéshez, és mindent megtesz azért, hogy minél jobb előadás jöjjön létre. A nézők számára színvonalas előadást ígérnek, sok meglepetéssel, és garantálják, hogy a jókedv sem marad el.

Várja az előadókat A Dal 2024 színpada

Külföldi stúdióban készíthet lemezt a győztes

A Dal új évadára várja a pályázatokat a közmédia. Magyarország egyik legnagyobb zenei eseményére november 23-ig lehet jelentkezni. Az élő show-műsor számos újdonságot tartogat, a versenyzők második fordulós áthangszerelésében neves zenei szakemberek segítik majd az előadókat.

A Dal 2024-re bármely könnyűzenei műfajú és stílusú magyar nyelvű dallal jelentkezhetnek a zenészek az adal.hu-n november 23-ig. A Duna dalversenyének győztese „Az Év Dala 2024” elismerés mellett a világ egyik legpatinásabb zenei helyszínén, Berlinben, a Hansa Studios-ban rögzítheti új lemezét. A nyeremények mellett a közmédia további fellépési lehetőséget kínálhat a fellépőknek más produkcióiban és rendezvényein.

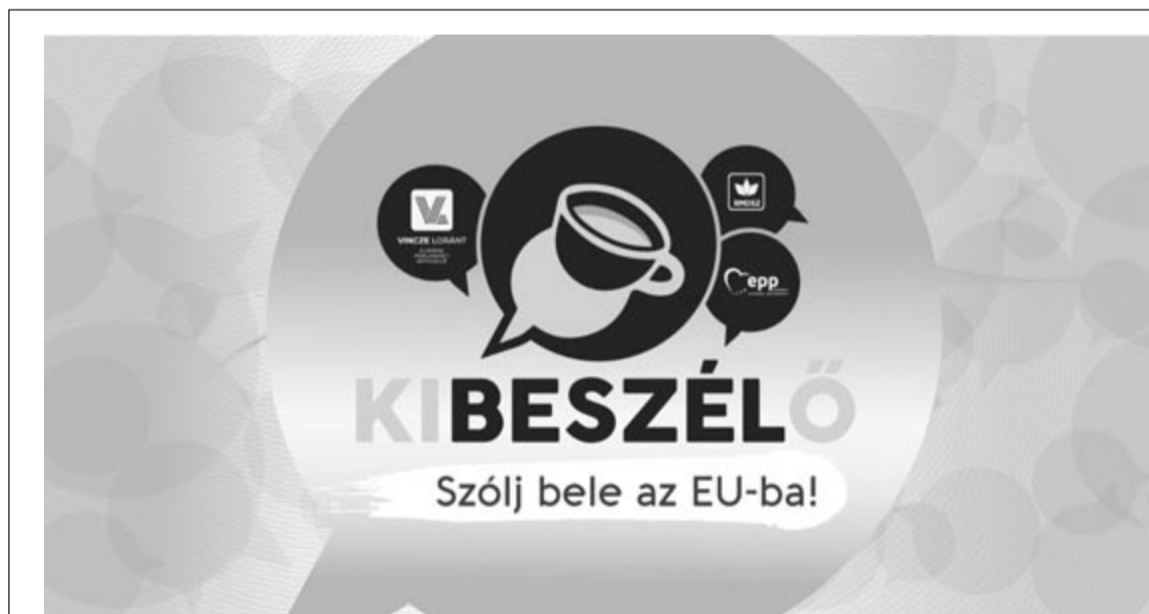
A heteken át tartó versenyben a legújabb magyar dalok méretetnek meg, de csak az egyik lehet az év magyar slágere. A televíziós zsűri által 40 legjobbnak ítélt produkció előadójára izgalmas kihívás vár az élő show-ban, ugyanis a daloknak fordulónként meg kell újulniuk. A crossover elődöntőben elismert művészek segítik a fellépőket. A látványos előadásokról 250 négyzetméteres LED-fal, speciális világítási funkció

új robotlámpák, valamint színes füst- és szikragép gondoskodik.

A rangos zenei műsor korábbi évadaiban többek között olyan neves előadók versenyeztek, mint A Dal 2022 nyertese, Oláh Ibolya, Radics Gigi, Szőke Nikoletta, Ganxta Zolee, Kamarás Iván, Kovács Áron, Szekeres András, valamint az Ocho Macho és A Dal 2021 győztese, a Kaukázus. Hazánk egyetlen dalválasztója a kevésbé ismert vagy a zenei pályán most induló előadóknak, zenekaroknak is kínál kiugrási, valamint országos bemutatkozási lehetőséget.

A műfaji sokszínűséget támogató dalversenyre egy 2:30-3:30 perc terjedelmű magyar nyelvű dallal lehet pályázni, amely még nem, vagy legkorábban 2023. június 15. után került kereskedelmi forgalomba, médiafelületre (televízió, rádió, internet), illetve nem hangzott el nyilvános előadásban. Jelentkezni november 23-án, csütörtökön 22 óráig lehet az online jelentkezési lap kitöltésével és a szükséges mellékletek feltöltésével az adal.hu-n. Az oldalon megtalálhatók a további részletes információk.

A Dal 2024 – hamarosan a Dunán!

Kibeszélőre hívja Vincze Loránt EP-képviselő a marosvásárhelyiek

Az Európai Unióról nagyon sok hírt látunk, hallunk, és mindenkinek van egyfajta véleménye a Brüsszelben hozott döntésekről. Az RMDSZ európai parlamenti képviselőinek célja, hogy erdélyi ügyeinket elvigyék Brüsszelbe, a döntéseket lehetőség szerint a magyar közösség érdekeinek megfelelően befolyásolják, az uniós lehetőségeket pedig hazahozzák. Kint a bajokról, itthon pedig az előnyökről beszélnek, és ezeket a híreket a széles nyilvánossággal is megosztják.

Mindazonáltal a felmérések azt mutatják, hogy az erdélyi magyarok közül sokan csalódtak az EU-ban. Szembe kell nézni tehát a felmerülő kérdésekkel, és válaszolni kell rájuk, hiszen a közösség érdeke beleszólni az uniós ügyekbe.

Ennek tudatában Vincze Loránt, az RMDSZ európai parlamenti képviselője KIBESZÉLŐ – Szólj bele az EU-ba! címen találkozó sorozatát indítja el, amelynek célja, hogy meghallgassa a véleményeket, panaszokat, kérdéseket az Európai Unióval és döntéseivel kapcsolatban, és lehetőség szerint válaszoljon ezekre a felvetésekre.

A találkozó sorozat első rendezvényére Marosvásárhelyen, a G.Caféban kerül sor november 10-én, pénteken 18 órától.

Vincze Loránt és csapata szeretettel vár a KIBESZÉLŐre mindenkit, akinek kérdései vannak, aki elégedetlen, aki kíváncsi, vagy szívesen találkozna az EP-képviselővel.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 100 literes káposztáshordó, 28-31-es görkorcsolya, 50 literes borosüveg. Tel. 0770-128-307. (21204)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

SZAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel. 0724-149-358, 0748-372-247, Csaba. (20998)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempézést, parkettezést, ajtószereleést vállalkozó. Tel. 0771-393-848. (21090)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalommal emlékezem drága feleségemre, PÉTERFI ZSUZSÁRA, aki három évvel ezelőtt, a 73. születésnapján távozott az örökkévalóságba. Szívünkben mindig élni fog. Bánatos férje, Sándor, leányai: Enikő és Andrea. (21198)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, szerették és tisztelték

DOBOS FERENCET, hogy november 6-án, hétfőn 82 éves korában elhunyt. Temetése november 9-én, csütörtökön 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (21220-I)

Mély fájdalommal búcsúzunk szeretett testvéremtől, **DOBOS FERENC TÓL,** aki 82 éves korában elhunyt. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Testvére, Bori és családja, keresztlányja, Enikő. (21221)

Mély fájdalommal búcsúzunk szeretett testvéremtől, **DOBOS FERENC TÓL,** aki 82 éves korában elhunyt. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Testvére, Ibolya és családja. (21222)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Fájdalommal búcsúzunk drága barátnőnkől, **KRAUSZ MÁRIÁTÓL** (született Nagy). Sok évtizedes barátságunk emlékét szeretettel őrizzük. Nyugodj békében! Őszinte részvétünk Barnának, Krisztinának és családjának. Kuti (Nagy) Ildikó és Berei Ildikó. (sz.-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki és együttérzünk a gyászoló családdal szeretett testvérem, **KOVÁCS LUDOVIC** elhunyt okozta fájdalmukban. Kovács Zoltán és családja. (21218-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik id. **KISS JENŐ** temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak, sírjára virágot helyeztek. A gyászoló család. (sz.-I)

A MAROS KÖZBIRTOKOSSÁG

az erdőkitermelésre szakosodott és minősített cégek tudomására hozza, hogy 2023. december 11-én, zárt árverésen, 2024-ben kitermelhető, lábón álló fát értékesít. Az ajánlatokat legkésőbb 2023. december 8-án 13 óráig kell benyújtani a közbirtokosság Szováta, Iszujka utca 1. szám alatti székhelyén.

Az ajánlatok elbírálása 2023. december 11-én 10 órai kezdettel, az ajánlattevő cégek jelenlétében történik, a közbirtokosság székhelyén. Az elárverezendő fatömeg jegyzéke és az árveréssel kapcsolatos egyéb felvilágosítás a közbirtokosság fenti címén, valamint a 0743-757-035-ös és a 0744-248-686-os telefonszámon kérhető. (67556-I)

Marosvásárhely (Központ)
P-ta Mărăsești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

**HAVI
KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSEKRE**

XVII. TIBERIUS FESTIVAL

INTERNATIONAL CHAMBER MUSIC FESTIVAL

James Campbell

Gulyás Márta

Fenyő László

Palatul Culturalii
Kulturpalota

November
12-19
Noiembrie

Muzica de cameră
e pentru toți!

A kamarazene
mindenké!
Chamber music
is for everyone!

www.tiberiusfestival.ro

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphól származó összeggel novemberre ártámogatott (ingyenes) orvosi analizisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

**Valérie Perrin
Másodvirágzás**

**Valérie Perrin
A vasárnap koldusai**

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

**Valérie Perrin
A vasárnap koldusai**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

MINDEN SZERDÁN 21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro